WOENSDAG 22 MAART 1995

VLAAMS NATIONAAL WEEKBLAD

40ste JAARGANG • NR 12 • 33 FR

VLAAMS WIJ 40

WIJ

Een uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:
Maurits van Liedekerke

Redakteuren:
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Geert Vranken

Sekretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit en redaktie op prk. 000-0171139-31 van WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel
Tel. 02/219.49.30
Fax: 02/217.35.10

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantwoordelijk uitgever:
Bert Anciaux,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 231
('s voormiddags) of privé,
Alsembergsesteenweg 797,
1653 Dworp.
Tel. 02/380.04.78.

HET VLAAMSE POTJE VAN AGUSTA (2)

Een week of vijf geleden, net nadat de premier vervroegde verkiezingen aankondigde, brak de Vlaamse Agusta-zweer open bij de Socialistische Partij. Onder bovenstaande titel brachten we daar in dit weekblad voor het eerst verslag over uit. Tijd voor een terugblik op vijf weken die de Vlaamse publieke opinie schokten.

Want de partij die het zegt op te nemen voor de kleine man heeft smeergeld opgestreken van een Italiaanse fabrikant in oorlogstuig. Het bleef sedertdien onthullingen regenen. De penningmeester van de SP, later topman bij *De Post*, een gewezen partijfunktionaris met een Franse villa in een *Allée Agusta*, en een Brusselse zakenadvokaat werden gearresteerd. Een belangrijk deel van het geld zou gebruikt zijn om de putten te dempen die de SP in haar achtertuin veroorzaakt had door tegen de ekonomische logika in te pogen een partijkrant in leven te houden.

Na het eerste trio werd ook de gewezen kabinetschef van de Navo-sekretaris-generaal, die het later tot sekretaris-generaal in de Vlaamse administratie schopte, achter slot en grendel gestopt. Er werden huiszoekingen verricht bij de SP en bij haar vzw's.

Al snel bleek Agusta geen alleenstaand geval. Ook Dassault zou voor een kontrakt met Landsverdediging aan de socialisten smeergeld betaald hebben. Er volgden meer huiszoekingen, nu ook bij bedrijven die te maken hebben met het kontrakt voor de modernisering van onze gevechtsvliegtuigen. Een generaal die twintig jaar lang een vinger in de pap had bij de aankopen op Defensie, ging op hotel om zelfmoord te plegen, maar liet een brief na waarin hij zijn onschuld staande houdt. Een vooraanstaand zakenman met een media-imperium zette zijn eigen politieke redakties in hun hemd toen bekend raakte dat hij de getroffen partijvoorzitter had opgebeld en beloofd dat in zijn kranten de Agusta-zaak in mineur benaderd zou worden.

De toenmalige SP-kopstukken, vandaag EU-kommissaris, vicepremier, partijvoorzitter of sekretaris-generaal van de Navo, gebaarden eerst van kromme haas. Later gaven ze toch toe een klok gehoord te hebben maar niet te weten waar de klepel hangt. Ze probeerden de andere partijen in hun val mee te sleuren door partijfinanciering, het was bedrijven ten tijde van Agusta toegestaan giften te doen aan politieke partijen, te verwarren met smeergeld. Het heette immers dat de toenmalige SP-top het wachtwoord had gegeven geen geld te aanvaarden van bedrijven die van ver of dichtbij te maken hebben met wapenhandel.

Tenslotte gaf deze SP-top eerlijk toe dat ze waarschijnlijk gerold was door ondergeschikten die de naam van de partij misbruikt hebben, dat ze het slachtoffer was van een gangsterisme van internationaal allure. De voorzitter bestempelde

(Lees verder blz. 3)

Vanaf volgende week in WIJ:

DOSSIER "WEGEN NAAR WERK IN VLAANDEREN"

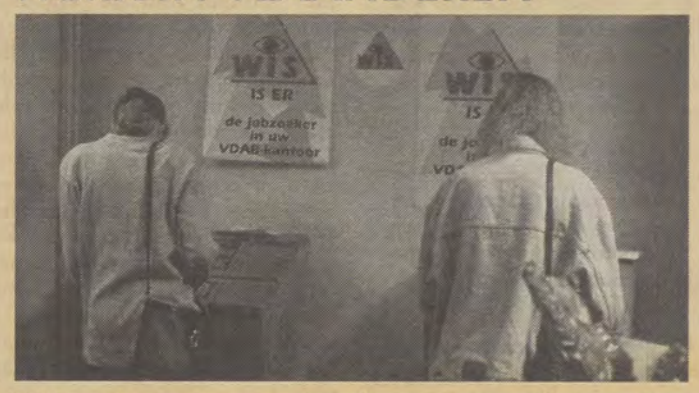

WIJ sprak met mensen en instellingen die van solliciteren hun beroep wisten te maken: selektieburo's, de VDAB, personeelsdirekteurs, ... Hoe werken ze en hoe zien zij de almaar groeiende groep sollicitanten?

WIJ wil ook aan de andere groep een forum bieden. Werkzoekenden en solllicitanten die hun verhaal willen doen – diskretie gewaarborgd! – mogen een seintje geven aan de redaktie (tel. 02/219.49.30). Vragen naar Geert Vranken.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

ONONTBEERLIJK

De Wetstraat loopt over van zenuwachtigheid. Dat is begrijpelijk, de partijsekretariaten maken zich op voor de kieskampagne. Op arrondissementeel vlak worden model-lijsten opgesteld, de uittredende mandatarissen zoeken steun bij hun achterban en nieuwe kandidaten worden aangetrokken.

Niet alle zenuwachtigheid is mooi. Het vertoon rond het Mestaktieplan mag wel als hét voorbeeld gelden. Ministers van de Vlaamse regering beschuldigen mekaar van een „ziekelijke zucht naar profilering in het licht van de komende verkiezingen". Het was geen fraaie vertoning van een ploeg die gedurende drie jaar voortreffelijk werk heeft geleverd.

Er valt uit het konflikt te leren dat de CVP maar niet losraakt van haar standen en als puntje bij paaltje komt toch weer buigt voor drukkingsgroepen, de mooie woorden van voorzitter Van Hecke ten spijt.

Er zijn nog andere feiten die ons bedroeven. Gaande van overloperij (van de Groenen naar CVP), van verbroken beloften (Jan Decorte) tot de Agusta-affaire. Beseffen deze mensen wel dat zij zo de publieke opinie steeds verder van de politiek doen wegdrijven?

Verder in ons weekblad leest u de mening van Jaak Vandemeulebroucke over de bestrijding van de hormonen-maffia nà de moord op dr. Karel Van Noppen. Er is inderdaad een dodelijke aanslag nodig geweest om de federale overheid eindelijk tot afdoende maatregelen te bewegen.

De partij-financiering is nog zo'n teer punt. Het PS-voorstel om bepaalde partijen van betoelaging uit te sluiten is van een betwistbaar allooi. Het zal de uitgeslotenen nog meer het aureool van martelaar bezorgen. Bovendien houden wij ons hart vast voor de nieuwe financierings-vormen die in de maak zijn.

Na haar suksesvol kongres maakt ook de Volksunie zich klaar voor de kiesstrijd. Met zijn *300.000 x Ja!*-oproep heeft voorzitter Anciaux de grote lijnen uitgezet. De Vlaamse kiezer weet waarover het gaat. Hij weet dat zijn uitspraak over de rol en de ideeën van de Volksunie beslissend is. Hij weet ook dat de VU de gangmaker van het eerste soevereine Vlaamse parlement is geweest en zal blijven. Daarvoor kan de kiezer de partij belonen maar haar ook – en dat is veel belangrijker – de opdracht geven om van dat Vlaamse parlement iets moois te maken. Deze vergadering moet dé demokratische instelling zijn waar alle politieke en maatschappelijke belangen aan bod komen, uitgepraat en verdedigd worden.

Anciaux stelde het duidelijk op het kongres: „Wij bieden de kiezer een ploeg aan, een partij van koppige doeners, met kreatieve ideeën; een rechtvaardigheids-partij, met werkers zonder eigenbelang."

300.000, het is een uitdaging. Zowel voor de Volksunie als voor de kiezer.

Zondag 21 mei wordt een belangrijke datum omdat op die dag gekozen wordt tussen grote partijen met hun machtsgroepen en clans en tussen een kleine ongebonden partij met ideeën en grote inzet.

Toen net voor het kongres het bericht verscheen dat de VU naar de door Agusta geteisterde SP zou „lonken" hadden de geruchten-makers zich toch wel even vergist. De Vlaams-nationalisten hebben een uniek programma waarmee zij de andere partijen naar steeds meer Vlaams zelfbestuur doen opschuiven en naar een rechtstreekse vertegenwoordiging van Vlaanderen in de Europese instellingen.

Hoe zou de VU zich kunnen verzoenen met partijen die steeds opgejut moeten worden om de nieuwe staatsvorm gestalte te geven? Partijen die drogredenen bedenken om de Sociale Zekerheid niet te moeten federaliseren? Partijen die met handen en voeten gebonden liggen aan vakbonden, financiële instellingen en ziekenkassen? Partijen die niet willen weten van een Europa waarin de volksgemeenschappen voorrang hebben op de versleten 19de eeuwse staten?

Op 21 mei zal de Vlaamse kiezer uitspraak doen over het gedachtengoed en de inzet van de demokratische Vlaams-nationalisten. Aan ons om hem te overtuigen dat voor de toekomst van Vlaanderen en voor het overleven van de Nederlandstalige gemeenschap in Europa zo'n partij onontbeerlijk is.

Maurits Van Liedekerke

■ Het in 1991 voor Rossem verkozen kamerlid **Jan Decorte** beschuldigt CVP-voorzitter Van Hecke van woordbreuk. Vermits Rossem ten onder gegaan is met haar stichter, zocht Decorte zijn heil bij de CVP, waar hij gesprekken aanknoopte met de voorzitter. Volgens Decorte heeft Van Hecke hem de formele belofte gedaan dat hij een verkiesbare plaats zou krijgen op de CVP-kamerlijst.

■ De **drie Guy's** zijn opnieuw kandidaat. *Mathot* en *Spitaels* voor het Waalse parlement, *Coëme* voor de Kamer.

■ Bij een onmenselijke mysterieuze aanslag met **gifgas** in de metro van Tokio kwamen een tiental mensen om. Meer dan drieduizend metrogebruikers raakten gewond.

■ Hutu-extremisten doodden drie en verwondden nog twee andere Belgen in **Burundi**. Toen ze in een autokaravaan terugkeerden van een picknick vielen ze in een hinderlaag.

■ Voor het eerst sedert er wekelijks kijkcijfers bekendgemaakt worden, bestond verleden week de top 20 uitsluitend uit **VTM-programma's**. Het BRTN-joernaal stond op 21.

■ Verleden week woensdag kapseisde de Vlaamse regering over het **Mestaktieplan**. Het kwam tot een breuk tussen de CVP, die weigerde nog te praten over het Map, en de "koalitie" van SP en VU. De SP-ministers en VU-minister Sauwens wilden het aan de opmerkingen van de Raad van State aangepaste Map nog door de Vlaamse regering laten goedkeuren. Onder druk van de boeren kon de CVP zich in deze pre-elektorale periode dit niet permitteren. Kortsluiting in de Vlaamse regering!

■ Na de kortsluiting kwam maandag al een **grote verzoening** tot stand. De Vlaamse ministers willen opnieuw alle beslissingen nemen die een goed bestuur vereist. Het lijkt niet waarschijnlijk dat alle ministers de mening toegedaan zijn dat de goedkeuring van een mestaktieplan, dat de volksgezondheid en het leefmilieu ten goede komt, een onderdeel vormt van wat men een goed bestuur noemt.

■ Agalev wil de **30-urenweek** invoeren. Eerst moet dit op vrijwillige basis gebeuren, maar later moet dertig uren werken per week de "normale" werkweek worden. Meer werken mag van Agalev, maar moet fiskaal ontmoedigd worden.

■ Zo'n 35.000 Turkse soldaten vielen maandag Noord-Irak binnen, zogezegd om er guerilla-basissen van de PKK aan te vallen. Er werden dorpen gebombardeerd, en honderden **Koerden**, vermeende PKK-sympatisanten, werden opgepakt en in kampen ondergebracht.

LIEFKENSHOEK

Belangrijke zaken eerst, zo luidt het devies. Daarom werd het agendapunt over de *deprivatisering* van de Liefkenshoektunnel door de Vlaamse regering behandeld voor het Mestaktieplan, waarmee deze regering op de klippen liep.

De overname door de Vlaamse regering van deze verlieslatende toltunnel zal de Vlaamse belastingbetaler een aardige duit kosten. De uitbaters van de tunnel, het aannemerskonsortium NV Liefkenshoek, ziet af van alle schadeclaims. Ze verkopen hun aandelen voor 320 miljoen frank aan de Vlaamse regering.

Die neemt ook de schuld over die de NV sinds 1991 opbouwde, 2,2 miljard frank. En de Vlaamse regering zal ook opdraaien voor het aflossen van alle leningen die het konsortium sedert 1987 aanging, een totaalbedrag van ongeveer 12 miljard frank.

Het kabinet van de Vlaamse minister van Openbare Werken *Kelchtermans* (CVP) noemde de Liefkenshoektunnel een vergiftigde erfenis van de federale staat. De bouw van de tunnel werd immers beslist voor Openbare Werken een gewestbevoegdheid werd. De Belgische staat was verplicht degelijke toegangswegen naar de tunnel te bouwen. Toen het Vlaams gewest het tunnelkontrakt erfde, stelde het vast dat daar niet echt geld voor beschikbaar was.

Eind juni verleden jaar werd de Vlaamse regering door een Brusselse rechtbank veroordeeld om de verliezen van de tunnel op zich te nemen, toen al 2,2 miljard frank. De Vlaamse regering stond daardoor met de rug tegen de muur. *Het enige wat we konden doen, was een minnelijke schikking afsluiten met de aannemers*, luidt het bij Kelchtermans.

DODENGANG

Aan minister van Landsverdediging *Karel Pinxten* (CVP) vroeg VU-senator *Jan Loones* een stand van zaken in het Dodengang-dossier. Zoals bekend werd de koncessie voor de uitbating van dit monument in eerste instantie toevertrouwd aan het IJzerbedevaartkomitee van Diksmuide.

Een "vaderlandslievende" hetze tegen dit komitee zorgde ervoor dat de Franstalige minister van Financiën *Maystadt* (PSC) het IJzerbedevaartkomitee deze koncessie weer afnam. Het komitee legde hiertegen klacht neer bij de Raad van State. Deze procedure loopt op dit ogenblik nog.

Binnen de regering werd na Maystadt's veto tegen het Bedevaartkomitee een formule uitgedokterd waarbij het ministerie van Landsverdediging zou instaan voor de uitbating. Toenmalig minister Delcroix gaf aan prof. Devos de opdracht een beheersformule uit te werken in samenwerking met diverse betrokken partijen, waaronder het IJzerbedevaartkomitee en het stadsbestuur van Diksmuide.

Begin 1995 bleek volgens Delcroix's opvolger Pinxten dat de door Devos voorgestelde beheersstruktuur niet werkbaar is, omdat er tussen de verschillende partijen geen overeenstemming bereikt kon worden.

Pinxten antwoordde Loones dat aan de Dodengang eerstdaags dringende en noodzakelijke veiligheidswerken uitgevoerd zullen worden. De minister verwacht niet dat de Dodengang op 1 april weer opengesteld zal kunnen worden voor het publiek. Pinxten hoopt dat de loopgraaf wel opnieuw toegankelijk zal zijn tegen de zomervakantie.

BLANPAIN

De Leuvense professor Arbeidsrecht *Roger Blanpain*, die een korte periode voor de VU in de senaat zetelde, heeft een plan waarmee hij de werkgelegenheid wil opvijzelen. Op zich al een prestatie, onze gemeenschap telt tenslotte zo'n 270.000 niet-werkende werkzoekenden.

Blanpain stelt voor om de werkgeverslasten op het loon, jaarlijks goed voor ongeveer 600 miljard frank, te vervangen door een verhoging van de btw. Hij gaat ervan uit dat de arbeid te duur is, maar dat het onmogelijk is de netto-lonen te verlagen. Blanpain vergeleek onze loonstruktuur met de buitenlandse, en stelde vast dat vooral onze werkgeverslasten te hoog zijn. Dus: verlaging van de werkgeversbijdragen.

Maar de werkgeversbijdragen dienen vooral om de sociale zekerheid te betalen. Hiervoor moet dus een alternatief gevonden worden. De belastingen nog verhogen leidt enkel tot meer kapitaalvlucht en meer zwartwerk. Daarom stelt Blanpain voor de btw te verhogen.

In *De zevende dag* kon de Leuvense Ekonomie-professor en gewezen CVP-minister *Eyskens* Blanpain enigszins volgen. Al pleitte hij ervoor meer mogelijkheden uit te proberen dan alleen de btw-verhoging. Er kan volgens Eyskens nog gedacht worden aan CO_2-heffingen, aksijnsverhogingen, én besparingen in de sociale zekerheid. De CVP-er was het in ieder geval met Blanpain eens dat een ernstige diskussie dringend is.

ABVV-sekretaris *Mia De Vits* kon Blanpain helemaal niet bijtreden. Het voorstel van de hoogleraar Arbeidsrecht werd door de licentiate Sociale Wetenschappen afgedaan als "ongelofelijk simplistisch", een vorm van "universitaire marketing" die de werkloosheid op een "totaal teoretische wijze" oplost en de bijdrage van de werkgevers "in de nek van de verbruiker" schuift. De Vits benadrukte dat het voor West-Europa onmogelijk is te konkurreren met de ekonomische tijgers uit Zuidoost-Azië.

FDF-KONGRES

In zijn vertrouwde stijl sprak FDF-voorzitter *Clerfayt* op het FDF-kongres. PRL-voorzitter *Jean Gol*, was een entoesiast luisteraar. Hij was samen met een uitgebreide PRL-afvaardiging de samenwerking van FDF en PRL, de zusterpartij van de liberale VLD, komen bevestigen. Clerfayt noemde Vlaanderen "een demokratisch rampgebied".

Hij riep de frankofone Brusselaars op de Vlaamse onafhankelijkheid niet te vrezen. Dan zouden de Franstaligen in Brussel van heel wat verplichtingen ontheven worden. Want Brussel zal dan niet meer tot Vlaanderen behoren.

Dan kunnen de overdreven taalwetten van '63 ingetrokken

worden, krijgen de Franstaligen duizenden jobs terug die de Vlamingen hen ontstolen hebben, en kunnen de taalgrenzen herzien worden op basis van het internationaal recht.

TAK EN VVB...

Het Taalaktiekomitee (TAK) voerde samen met militanten van de Vlaamse Volksbeweging (VVB) aktie voor Vlaamse verankering. De aktievoerders kloegen de Franse greep op de Belgische ekonomie aan. Ze stelden dat Frankrijk welbewust een stevige kontrole wil op de Belgische ekonomie als kompensatie voor de Duitse eenmaking en een groter Duitsland.

TAK en VVB zetten enkele betekenisvolle feiten op een rijtje die deze Franse strategie illustreren: de benoeming door Maystadt van een ex-financieel direkteur van de Generale Maatschappij, de h. Ugeux, tot voorzitter van de privatiseringskommissie; de dubieuze privatisering van Distrigas, met een politiek gekleurde voorkeur voor Tractebel (Generale); de samenwerking van De Post met de Franse tandem Generale en Royale Belge, i.p.v. met de Nederlandse bankinstelling ING; de druk die uitgeoefend wordt om BATC, de door de Generale gekontroleerde dienst die op de luchthaven van Zaventem instaat voor alle grondverrichtingen, te fusioneren met de Regie der Luchtwegen, waardoor Zaventem niet meer of minder een Franse satelliet wordt.

...VOOR VERANKERING

Beide Vlaamse verenigingen geven ook enkele voorbeelden van sociale drama's die het gevolg zijn van de Franse greep op onze ekonomie: de Franse konservenreus Bonduel slorpte eerst Marie Thumas op, en sloot daarna de Vlaamse vestiging. De autobandenfabrikant Michelin sloot haar vestiging in Zuun.

Met een degelijke verankeringspolitiek hopen TAK en VVB zulke sociale drama's in de toekomst te vermijden. Zij vinden dat ook de Vlaamse beweging in deze kwestie stelling moet nemen, vermits zij in wezen een sociale beweging is.

Aan de Leeuw van Waterloo werd een groot spandoek opgehangen, met de tekst: "1765-1995, Stop 200 jaar Frans imperialisme in Vlaanderen". Onder de tekst stond een tekening van een Napoleon en een leeuw, die op het Vlaamse grondgebied touwtrekken aan een ketting. De ketting is rond de schoorsteen van een fabriek gedraaid en ligt vast met een anker.

Gelijktijdig werd aktie gevoerd aan het gebouw van de Generale Maatschappij in Brussel, aan de Franse ambassade, en aan de kantoren van Tractebel. Ook aan deze instellingen werd een gelijkaardig spandoek bevestigd.

Beide groepen, samen zo'n 75 man sterk, voerden tot slot gezamenlijk aktie in Zaventem. Aan het plein voor het luchthavengebouw werd weer dezelfde boodschap gebracht als in Brussel en Waterloo. Er werd nog een extra spandoek aangebracht met de slogan: "Neen aan Brussel-Nationaal, ja aan luchthaven Zaventem". In Zaventem kwam de rijkswacht tussen. Er werden ongeveer 40 militanten opgepakt en overgebracht naar de rijkswachtkazerne van Etterbeek voor administratieve kontrole.

TELENET

De Vlaamse regering kondigde in de herfst van vorig jaar aan om de oprichting van een Vlaamse telekomoperator te stimuleren, op basis van het bestaande kabelnet. Uit een onderzoek naar de toekomst van de kabel was immers gebleken dat een verbonden kabelnet zich daar uitstekend zou toe lenen.

De kabelmaatschappijen werden de voorbije maanden gepolst over hun bereidheid hieraan mee te werken. Zij zegden vrijdag hun medewerking toe om een ondernemingsplan voor een Telenet Vlaanderen op te stellen, samen met het kabinet van Van den Brande, de Gimv en een internationale partner.

De grootse plannen (het is nog niet geweten welke investeringen met Telenet gepaard moeten gaan) aan Vlaamse kant, vallen aan Brusselse en Waalse kant in ongenade. Vice-premier Di Rupo (PS) en PS-voorzitter Busquin vinden het een verspilling indien Vlaanderen met Telent een konkurrerend netwerk opzet naast Belgacom, waarmee de Brusselse en de Waalse regering scheep willen gaan en dat binnenkort geprivatiseerd wordt. Een Vlaams Telenet dat de konkurrentie aangaat met een federaal Belgacom, levert natuurlijk wat meer Vlaams zelfbestuur en wat minder België op.

DROOGLEGGING EXTREEMRECHTS

De Kamer van Volksvertegenwoordigers keurde een wetsvoorstel goed van PS-fraktieleider *Claude Eerdekens* dat subsidies aan politieke partijen reserveert voor partijen die het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) onderschrijven. Het lag in de bedoeling van Eerdekens om extreemrechtse partijen als het Vlaams Blok, Front National en Agir financieel droog te leggen. Het Vlaams Blok nam het EVRM echter al op in zijn partijstatuten.

Het EVRM bevat o.m. vrijheden als het recht op vereniging, vrije meningsuiting, het verbod op diskriminatie, etc. Het is nu aan de senaat om over het wetsvoorstel Eerdekens te oordelen.

Het Vlaams Blok en de VLD stemden tegen. VLD-er *Coveliers* vond het voorstel hypokriet. Het zal steeds subjektief zijn dat politici het programma van andere politici zullen moeten beoordelen. VB-lid *Van Hauthem* vond het gevaarlijk inhoudelijke voorwaarden te verbinden aan de overheidssteun aan partijen.

De Volksunie stemde eveneens tegen. *Paul Van Grembergen* motiveerde tegenover ons het stemgedrag als volgt: *„Wij hebben nog steeds fundamentele opmerkingen tegenover de financiering van de politieke partijen. En dat onafgezien van het feit of de mensenrechten een kriterium worden om van deze financieringsvorm te genieten. Ik vind het bovendien een gevaarlijk principe wanneer een parlementaire meerderheid beslist welke partij demokratisch is en welke partij niet.*

VU-kamerlid *Vic Anciaux* stemde wel voor het voorstel. Hij vindt dat het Vlaams Blok wel moet uitgesloten kunnen worden van de partijfinanciering. De Brusselse staatssekretaris vond in een telefonisch gesprek met de redaktie niet *„dat in een demokratie de tolerantie zo ver moet gaan de intolerantie te tolereren. Ik ontzeg het Vlaams Blok niet haar rechtmatige plaats in het parlement. Maar het programma van het Vlaams Blok is ontegensprekelijk ondemokratisch."*

De Raad van State had niet onmiddellijk grote bezwaren tegen het voorstel-Eerdekens. Het voorstel doet immers geen afbreuk aan het recht zich kandidaat te stellen en verkozen te worden. Gekozenen en frakties die hun geloof belijden in het EVRM, genieten in tegenstelling tot de anderen wel van forse financiële voordelen.

HET VLAAMSE POTJE VAN AGUSTA (2)

(Vervolg van blz. 1)

de kritici uit eigen rangen als nestbevuilers, kondigde een socialistisch spreekverbod over Agusta af, en gaf een revisor de opdracht "een nieuwe doorlichting" te maken van de SP-boekhouding. Daar zal die revisor de handen vol mee hebben. Verleden week verschenen berichten dat héél de boekhouding van de SP vals is. Andere berichten nuanceerden dat alleen in de boekhoudingen van vzw's rond de SP niet alles volgens de regels verliep.

Niet één van de toenmalige SP-kopstukken vond zichzelf dermate in opspraak gekomen dat hij het nodig achtte ontslag te nemen uit zijn huidige funktie. De politikus die volgens 96% van de Vlamingen ontslag moest nemen, presteerde het zelfs om voor de pers te mogen schuilen onder de paraplu van wie veel burgers de machtigste man ter wereld vinden, de president van de Verenigde Staten. Achter de schermen werd op dat ogenblik al gelobbyd door kandidaat-opvolgers.

De SP heeft nu besloten haar miserie tot verkiezingstema te maken. Een steunlijst van bekende Vlamingen probeert er de publieke opinie alsnog van te overtuigen dat "de SP nodig is". Al wie omwille van Agusta zijn stemgedrag meende te mo-

gen veranderen, wordt aangeraden dat a.u.b. niet te doen. In de socialistische partij werden weliswaar grove fouten begaan, maar dat betekent niet dat heel die partij bestaat uit rotte appels. Een korrekte inschatting. Indien de SP tenminste bereid is de enkele rotte appels, ook bovenaan, te verwijderen.

Het Vlaamse Agusta-potje zorgde immers voor een geweldige schokgolf bij de publieke opinie. De waarheid blijkt nog erger dan het ergste verhaal dat de grootste advokaat van de anti-politiek uit zijn duim zou kunnen zuigen. De vuilste achterkant van een grote regeringspartij treedt nu in al zijn morsigheid voor het voetlicht. Het blijkt een partij te zijn waar allerlei groezelige vzw's opgericht werden om de financiële vijver troebel te maken en te houden.

Partijfunktionarissen en kabinetsmedewerkers die het intussen tot grote baas van De Post of topambtenaar in de Vlaamse administratie brachten waren de hoofdrolspelers-uitvoerders in een smeergeldtransaktie met echte spookfirma's en geheime Zwitserse rekeningen. Verantwoordelijke politici wisten eerst van niks, en bleken later wel degelijk op de hoogte te zijn. Het zijn politici die vanop de tribune met grote principes zwaaien over korruptie, maar die de smeergeld-pot in eigen rangen met alle middelen gedekt wilden houden. Omdat ze, zoals een van hen opperde, toch niet heiliger wilden zijn dan de Paus, die over enkele maanden naar ons land komt voor de zaligverklaring van Pater Damiaan.

Moest het nu het Agusta-smeergeld voor de SP alleen zijn dat de anti-politiek voedt. Maar een terugblik op vijf weken aktualiteit levert een aaneenschakeling van andere schandalen, schandaaltjes en nieuwsfeiten op die bepaalde burgers, de ene al meer dan de andere, verontrusten. Deze periode begon met een premier die naar Texas reisde om voor de kamera een mechanische stier te bedwingen.

Daarna kwam een verwaarloosd getuige vertellen dat de mafieuze moord op een expartijvoorzitter beraamd is in een kaffee in Tilff; er was het geknoei met gewestplannen in de Eurantex-zaak; de koelbloedige moord op een kompromisloos hormonenjager; nieuwe groene overlopers naar de CVP; de uitlevering van een legerkommandant die beschuldigd wordt van passieve korruptie en schriftvervalsing in de obussenaffaire; kleinschalig geknoei van een ambtenaar-met-apotekersambities in de Senaat; drie Guy's die van een politieke come-back dromen; berichten over interne afrekeningen bij de samenstelling van de verkiezingslijsten; twee jaar lang laboreren aan een broodnodig mestaktieplan dat er dankzij halsstarrig boerenprotest toch niet zal komen; een gloednieuw slotklooster in de ongerepte natuur van een koninklijk domein dat er dankzij het Hof, de Bisschop en een Minister razend snel mag komen;

Op 21 mei moeten alle Belgen nog eens naar de stembus. Volgens de *Dimarso*-peiling die zaterdag in *De Morgen* verscheen weet 40% van de Vlaamse kiezers nog niet voor welke partij te stemmen. Je zou voor minder.

(pdj)

TRANSFERS IN DE SZ:

JAN CAUDRON INTERPELLEERT OPNIEUW

VU-kamerlid **Jan Caudron** interpelleerde de eerste minister nogmaals over de niet-objektief verklaarbare transfers binnen de SZ. Hij formuleerde daarbij opnieuw zijn voor kritiek op het rapport-Jadot en vroeg zich af wanneer de federale regering nu eens, zoals beloofd, werk ging maken van de afbouw van deze transfers. Wij citeren uit zijn tussenkomst:

J. Caudron: *„Ook mijn persoonlijke parlementaire initiatieven met betrekking tot de kommunautaire schefftrekkingen via schriftelijke vragen aan alle federale ministers botsen steevast op een muur van onwetendheid of is het onwil. Wanneer er dan toch een minister antwoord geeft met welsprekend cijfermateriaal, dan is er altijd wel een topambtenaar van dienst die zich uitslooft om de verschillen te minimaliseren en als normaal te doen voorkomen."*

Nochtans zijn er redenen om zich vragen te stellen. Nemen we het voorbeeld van de uitkeringen voor beroepsziekten.

J. Caudron: *„Met zijn 32,6% van 's lands inwoners ontving het Waalse gewest 61% van de in het binnenland uitgekeerde vergoedingen. Dat het hier enkel om mijnwerkers met stoflong zou gaan is een drogreden. Deze laat immers veronderstellen dat Limburgse mijnwerkers immuun zouden zijn voor stoflong."*

Caudron besluit dat de sociale wetgeving boven en onder de taalgrens geheel anders 'geïnterpreteerd' en toegepast wordt. Dit gegeven ligt aan de basis van de niet-objektief verklaarbare 'aderlating' waaraan het federale België stilaan doodbloedt.

J. Caudron: *„Persoonlijk heb ik er helemaal geen moeite mee dat onze Waalse vrienden er een ander konsumptiepatroon of andere inzichten op nahouden. Alleen kan dit niet meer op de kap van de Vlaamse werknemers en werkgevers!"*

SINDS 1830

Van Waalse kant wordt graag gedweept met de zogezegde geldstroom van Wallonië gedurende de eerste 100 jaar van het bestaan van België. Inmiddels staat onomstotelijk vast (studie prof. **Juul Hannes**; WIJ 15 feb. jl.) dat gedurende de periode 1830-1914 Vlaanderen ook al het gelag getaalde: 44% van de belastingen was Vlaams geld, 37% van de investeringen ging naar Vlaanderen.

J. Caudron: *„De Vlaamse achterstelling is dus zo oud als België zelf en zal ook in de toekomst nog aanzwellen. Bij al deze scheeftrekkingen stelt de hardwerkende en belastingbetalende Vlaming zich een aantal vragen."*

Vragen als daar zijn: waarom kosten de bevallingen in Wallonië dubbel zo veel dan in Vlaanderen? Waarom kunnen onze zuiderse buren zoveel keer meer 'genieten' van ziekteverzuim, invaliditeit, bestaansminimum? Waarom heeft Wallonië proportioneel 45.000 ambtenaren meer dan Vlaanderen?

J. Caudron: *„Het standpunt van de VU is blijkbaar ook nog niet helemaal doorgedrongen: de VU ijvert niet alleen voor een gefederaliseerde SZ omwille van de centen, maar wel omdat deze materie zeer nauw aansluit bij de bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten. Enkel zo is een samenhangend gezins-, gezondheids- en tewerkstellingsbeleid aangepast aan de behoeften van Vlaanderen en Wallonië mogelijk.*

Ik ben van mening dat de Gewesten en Gemeenschappen best zelf hun sociale zekerheid organiseren. Wij zijn nu eenmaal een totaal ander volk dat niet alleen een totaal andere taal spreekt, maar ook een andere mentaliteit heeft. De Franstaligen in ons land kunnen dan bijvoorbeeld opteren voor meer kindergeld terwijl de Nederlandstaligen kunnen kiezen voor meer pensioen. Dit moet allemaal kunnen.

Niet de federalisering van de SZ zal België doen barsten, maar wel de weigering van de drukkingsgroepen en sommige franstaligen om de fairplay en de Bundestreue op een eerlijke manier toe te passen."

(gv)

JOS TRUYEN:

„SOCIALE ZEKERHEID NIET MEER AANGEPAST"

Niet alleen **Jan Caudron** in de Kamer, maar ook **Jos Truyen** in de Senaat sprak over de transferten in de SZ. De federalisering daarvan blijft voor de VU een strijdpunt. Truyen treedt Caudron bij in zijn bedenkingen over het rapport-**Jadot**. Elk triomfalisme over de evolutie naar kleinere verschillen inzake de medische konsumptie is volkomen misplaatst.

De Vlaamse regering gaf opdracht aan professor **Pieters** om de transferten in de SZ te onderzoeken. Pieters stelt hierin voor om klaarheid te brengen in dit mistig dossier via een gedeeltelijke overheveling van de SZ. De kostenkompenserende vergoedingen zouden moeten doorgeschoven worden naar de gemeenschappen.
Deze regeling zou slechts twee uitzonderingen toestaan: de medische kosten als gevolg van een arbeidsongeval of die van een beroepsziekte. Deze zouden in federale handen moeten blijven.

Jos Truyen: "Een volledige objektivering van de transferten kan slechts door volledige federalisering."

J. Truyen: *„De regionalisering van de SZ stelt de gemeenschappen ook in staat een eigen sociaal beleid te voeren. In dit perspektief kan men pleiten voor de regionalisering van de kinderbijslag en van de ziekteverzekering. De VU wil niettemin verder gaan en wil een halt toeroepen aan de vele wantoestanden. Een volledige objektivering van de transferten kans slechts door een volledige federalisering. Wij willen solidair blijven met Wallonië, maar die solidariteit moet doorzichtig, wederkerig en betaalbaar blijven. Wederkerig overleg is dan ook noodzakelijk.*

Indien het wegwerken van de wantoestanden nog geen oplossing biedt voor de financiering, moeten andere bronnen gezocht worden. Het huidig model van de SZ is niet aangepast aan onze post-industriële samenleving.

Het rapport-Jadot heeft ons in dit kader geen stap verder geholpen. Moeten we dit beschouwen als tijdverlies of als een instrument om ook andere politieke partijen te overtuigen van de noodzaak van de volledige federalisering van de SZ?" De bevoegde minister beschouwde dit laatste als een retorische vraag...

(gc)

VANAVOND NIET, SCHAT!

Neem nu de eerste werkdag van deze week. De vooravond van een nieuwe lente maar zeker geen nieuw geluid. Vooral niet op de Vlaamse TV-stations.

„Knip!" flitst ruisloos het zap-masjien en daar verschijnt die goeie ouwe *Sinja Mosa*, voor de 41ste keer. Dat het Braziliaans produkt reeds eerder werd getoond is geen probleem. Na deze oude bekenden is het tijd voor de 141ste aflevering van de Australische strandsoap *Paradise Beach*. Een streepje joernaal om dan vlug het doek op te halen voor de 1161ste *The Bold and the Beautifull*. Vlug kijken hoor, want Sally kan elk ogenblik gaan bevallen. Na een kwisje is het alras nodig om voor de 1585ste keer te gaan zien hoe de *Buren* het stellen.

Vermomd als mededeling valt het niet op dat de uitslag van de Belgische Tiercé, Quarté en Top 5 pure reklame is. Maar niet getreurd want nu is het tijd voor het grote werk: joernaal, sport en weerbericht.

Deze ernst duurt maar even, de avond is lang en de Reyerslaan heeft nog veel moois in petto. Wie dacht zich nu reeds te ruste of een kaartje te leggen heeft het dus mis. De droefgeestige jingle van het navenante weerbericht is nog maar pas uitgestorven of wij moeten ons reeds melden voor *Wildbach*, een familierel van Duitse makelij. Maar daar roepen Emiel Goelen en Rita Van Neygem ons op om hun wekelijks konsumentenmagzine te proeven. Wij pikken er één item uit: Belgische kazen. Miel en Rita snijden drie vragen aan. Is België een kaasland? Welke soorten Belgische kaas bestaan er? En hoe zit het met de kwaliteit? Van de kazen, wel te verstaan.

„Belgische" kazen, hoorde u. Alsof er sinds de federalisering geen *Vlaams Fonds voor de Promotie van de Produkten van de Land-, Tuinbouw en Zeevisserij* bestaat.

Een klein uur later zijn wij er weer klaar voor. Dit keer voor *The Nanny*, waarover wij ook nog een vraag gesteld krijgen. De charter naar Mallorca zit nog niet vol. Van de telefoon is het vlug weer naar de buis voor *Moon over Miami*.

Wie reeds goesting vertoonde om piama of een andersoortig flanel aan te trekken moet nog even wachten want een aflevering van de Christen-Democratische Omroep willen wij voor geen geld missen. Jan Hoet heeft afgehaakt en wordt vervangen door twee joernalisten. Luc Van den Brande antwoordt zoals gewoonlijk naast de vragen. Waarna de dag afgerond

ACH ZO!

wordt met de weervoorspelling die als twee druppels regen op die van 19u.58 lijkt. Maar er wordt beterschap beloofd.

TV 2, het betere broertje van TV 1, begint veelbelovend met *Tik Tak* en *Musti*, waarna *Blinky Bill* en *Disney Festival* de kleinsten nog even op houden. Het grut dat nog geen vaak heeft mag van een Kanadese jeugdreeks genieten. Joernaal, sport en weerbericht blijken hetzelfde te zijn als dat van TV 1. Vervolgens wordt Sabine De Vos op kijkend Vlaanderen losgelaten, haar programma draagt de niet mis te verstane titel *Mispunt* en past wonderwel bij de presentatrice. Herman Van Molle en een kwissend duo mogen hun eruditie ten toon spreiden. Dan wordt het uitkijken naar een dokument over de seksuele identiteitsproblemen waar jonge Japanse vrouwen mee worstelen. Waarom nemen ze geen kontakt op met Goedele Liekens die op Ka 2 van dergelijke problemen pap heeft gegeten?

Om half tien komt de BRTN *Ter Zake*, eindelijk. Ondertussen zijn wij wel de draad van de feuilletons kwijt. Dat wordt dan goed gemaakt door weer een andere reeks, met name *The House of Elliott*. Felice houdt ons een half uur aan het lijntje. *Incredibile!* Moe maar tevreden van zoveel kijkgenot spitsen wij de oren voor een Vlaamse dichter. Het is haast middernacht wanneer Walter Haesaert ons zijn diepste zieleroerselen probeert aan te kaarten.

Andere Vlaamse zenders lukken er in onze kijkhonger zo mogelijk nog scherper te stellen. Op dezelfde eerste werkdag serveert VTM ons 7 uur en 39 minuten aan feuilletons. Ka 2 doet er nog eens 3 uur en 15 minuten bovenop en VT 4 nog eens 1 uur en 40 minuten. Wie rond middernacht nog klaar van geest is weet dat hij ondertussen 17 uur en 15 minuten soap op de maag heeft. Geen mens is daar tegen opgewassen. Vanavond niet meer, schat!

Nu zijn u noch R.Asmus verplicht om te kijken, de Heer zij geloofd! Maar wie uitzendt wil bekeken worden en als je de kijkcijfers moogt geloven wordt er nog gekeken ook.

Een ouwe joernalist vertrouwde ons ooit toe: „Hoe lichter de kost, hoe groter de oplage." Zijn weekblad droeg de titel... *Ons Volk Ontwaakt.*

Vandaag geldt de regel: hoe dwazer de kost, hoe meer kijkers!

R.Asmus

EUROPARLEMENTSLID JAAK VANDEMEULEBROUCKE OVER DE HORMONENMAFFIA

WAS ER NU ECHT EEN MOORD NODIG?

Een maand geleden werd dr. lic. Karel Van Noppen door onbekenden vermoord. Dag- en weekbladen, radio en televisie besteedden uitgebreid aandacht aan deze laffe daad. Plots werd het gebruik van verboden groeibevorderaars in de veeteelt "ontdekt". Herstellende van een zware val, maakte ik de ontwikkelingen van de jongste weken noodgedwongen als "toeschouwer" mee. Ik legde geen ronkende verklaringen af, gaf geen interviews weg of deed geen spetterende voorstellen. Ik volgde alles vanop afstand. Mij rest die éne, die prangende vraag: "Was er nu écht een moord nodig vooraleer er doortastend kan worden opgetreden? Zullen de betrokkenen trouwens de juiste besluiten trekken uit dit kwalijke dossier?"

FOTO MARC CELS

De koehandel in de dierengeneeskunde moet worden aangepakt. In Vlaanderen bestaat een grijs circuit van geneesmiddelen, en dat vormt een gevaar voor de volksgezondheid.

Ik heb het de voorbije jaren heus niet onder de markt gehad. Het hormonendossier kostte me aardig wat inspanning. Sinds september 1988 ben ik met dit dossier bezig. Mijn ontleding, die ondertussen reeds zes jaar oud is, bleek juist. Niemand had de voorbije weken het recht "uit de lucht te vallen".

NEDERLANDSE VOORBEELD

Ik organiseerde talloze perskonferenties, schreef een boek over de problematiek, interpelleerde de regering, de Europese Kommissie en de Raad van Ministers. Ik kloeg de versnippering van de kontroledienssten aan, de "gaten" in de hormonenwet van 1985, de lakse houding van bepaalde boerenvakbonden, de slechte organisatie van de keuringsdiensten in de slachthuizen, de slechte werking van het gerecht, het gebrek aan koördinatie tussen de overheidsdiensten.

Ik wees op de noodzaak aan meer Europees overleg, verstrengde 'hormonen'-richtlijnen, uniforme kontroles in alle lidstaten, openbaarheid van de resultaten, betere samenwerking tussen de laboratoria. Ik organiseerde werkbezoeken naar Nederland waar ik onze inspekteurs in kontakt bracht met hun Nederlandse kollega's. Ik bracht topspeurders uit Nederland, België, West-Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Frankrijk, Spanje en Italië bijeen op een informeel symposium samen te Brussel in het Europees Parlement.

Verbeterde wetgeving, strengere kontroles, betere samenwerking zijn één zaak. Een mentaliteitsverandering binnen de vleesindustrie is een andere.

Net daarom pleitte ik ook steeds voor een bezinning binnen de sektor zelf. Want dat is absolute noodzaak. Ik wees op het Nederlandse voorbeeld waar men reeds sinds 1990 de eigen verantwoordelijkheid van de vleessektor benadrukt. De *Stichting Kwaliteitsgarantie Vleeskalveren* ging de lange weg op van de bewustmaking en de dialoog met iedereen die belang had bij de kweek en de verkoop van kwaliteitsvlees. In open vergaderingen werden bereiders en handelaren in kalvervoeders, kalverkwekers, handelaren in vleeskalveren, kalverslachterijen, kleine afnemers, slagers en warenhuisketens samen aan tafel gebracht met de Nederlandse Consumentenbond en de ambtenaren van het ministerie van Landbouw en de inspektiediensten. Vijf jaar later is de Nederlandse kalversektor zo goed als "clean". Het kan dus! Ook in Vlaanderen?

Kostte dit dossier me aardig wat inspanning, het bracht me ook veel vriendschap op. Ik stond in die lange strijd immers nooit alleen. Op mijn weg vond ik tientallen toegewijde ambtenaren, goede politiemensen, entoesiaste onderzoeksrechters, wijze professoren, bezorgde kollega's-parlementsleden en geëngageerde slagers. Daarbovenop ook een hele reeks dierenartsen en apotekers die hun zorg om de volksgezondheid op alles lieten voorgaan. En die hierover ook openlijk publiceerden in kranten, in weekbladen of in vaktijdschriften. Niemand -zeker de regering van dit land niet- heeft dus het recht de 'verloren onschuld' te spelen. Men wist en weet verduiveld goed wat er fout liep en loopt in de vleessektor. Jarenlang verzuimde men echter doortastend op te treden.

Erger nog: de voorbije zes jaar probeerde men mijn argumenten van tafel te vegen en, als het eventjes kon, zelfs belachelijk te maken. In de Kamer van Volksvertegenwoordigers kwam een staatssekretaris van Landbouw vertellen dat het allemaal zo erg niet was, dat mijn optreden onverantwoordelijk was omdat ... het de goede reputatie van de Belgische vleesindustrie in gevaar bracht. Handelsbelangen, weet je wel!

PRIORITEITEN

Toch zet ik door. Omdat ik weet dat ik gelijk heb. De moord op Karel Van Noppen toont jammer genoeg aan dat een bepaald soort (on)mensen bereid is – ten koste van alles – haar wil door te zetten. Een maatschappij die daaraan toegeeft is verloren. Er is dus nood aan aktie. En dit zijn alvast enkele prioriteiten.

1. De nieuwe wet op de uitoefening van de diergeneeskunde kwam tot stand in augustus 1991. In totaal zijn veertien koninklijke besluiten nodig om deze wet toe te kunnen passen. Een aantal daarvan zijn van belang voor een efficiënte hormonenbestrijding. De regering moet nog voor de ontbinding van het Parlement het uitvoeringsbesluit uitvaardigen dat voorziet in een geschreven overeenkomst van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding tussen een bedrijfsdierenarts en een landbouwbedrijf. Tegelijk moeten ook de uitvoeringsbesluiten die ondermeer de kontrole en de bestraffing van netwerken kunnen vergemakkelijken in het Staatsblad gepubliceerd worden.

2. De koehandel in diergeneesmiddelen moet dringend worden aangepakt. In Vlaanderen bestaat een grijs circuit van geneesmiddelen. Landbouwers bevoorraden er zich al te gemakkelijk. En dat vormt een gevaar voor de volksgezondheid. Het distributiesysteem is aan hervorming toe. Er is nood aan een eenvoudige struktuur waarbij veetelers alleen aan geneesmiddelen kunnen raken middels een voorschrift van een vaste dierenarts. Alle delen van de keten moeten streng gecontroleerd worden. Dit wordt een topprioriteit voor de nieuwe regering.

3. Er moet een nationale cel worden ingesteld, die onder leiding van een voltijds en ervaren magistraat alle hormonennetwerken opspoort en ontmantelt. Deze cel moet bevolkt worden door een beperkte groep multidisciplinaire mensen die hun strepen reeds verdienden "op het terrein". Het regeringsvoorstel om aan het hoofd van de bestaande interdepartementale cel een topmagistraat te benoemen, gaat de goede richting uit op voorwaarde dat deze cel een permanent karakter krijgt (dus meer dan alleen maar maandelijks overleg) en de cel als taak krijgt een aktief opsporingsbeleid met een grote operationele slagkracht te ontwikkelen naar bestaande (en gekende) hormonennetwerken.

4. De wantoestanden binnen het Instituut voor Veterinaire Keuring moet worden weggewerkt. Er is nood aan een *voltijds* leidend ambtenaar die deze Parastatale A op een krachtige manier leidt. De deeltijdse opdracht van de bestaande leidend ambtenaar moet dus worden uitgebreid. De almacht van de hoofden van de keurkringen moet worden gebroken. De eertijds beloofde rotatie van ambtenaren en hoofden van keurkringen moet worden toegepast. Zelfstandige keurders mogen nooit in een positie geplaatst worden waarbij ze de dieren van klanten moeten keuren. Het regeringsvoorstel om binnen het IVK een "cel kwaliteitskontrole" op te richten, gaat de goede kant uit.

5. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen keuring en politiewerk. Dierenartseninspekteurs moeten de wetten op de vleeskeuring korrekt toepassen. Overtredingen in slachthuizen en op landbouwbedrijven worden overgemaakt aan bevoegde politiediensten en het gerecht. Zij moeten dan hun verantwoordelijkheid nemen. Het kan niet langer dat een beperkte groep dierenartsen-inspekteurs in slachthuizen en op de landbouwbedrijven alleen in de vuurlijn komt te staan. Daarom is op termijn nood aan de oprichting van een centrale dienst die het politionele werk verricht. De Nederlandse Algemene Inspektiedienst (AID) kan terzake model staan. De op te richten nationale cel, met aan het hoofd een topmagistraat, kan de eerste aanzet vormen tot deze nieuwe aanpak.

6. De vleessektor moet zich bezinnen. Ik roep op tot een nationale en permanente rondetafel van de vertegenwoordigers van de veevoederfabrikanten, de kwekers, de veehandelaren, de slachthuisuitbaters, de vleesverdelers, de beenhouwers, de dierenartsen, de apothekers, de farmaceutische industrie, de warenhuisketens, de nu reeds bestaande 'hormonenvrije' circuits, de verbruikersverenigingen, de overheid en de bevoegde inspektiediensten. Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden inzake de eigen verantwoordelijkheid. Als de vleesindustrie in België wil overleven, moet er een andere weg bewandeld worden. Daarbij moet men bereid zijn te leren uit buitenlandse voorbeelden (Nederland, Denemarken, ...).

7. Koste wat het wil moet verhinderd worden dat er een wildgroei komt van diverse "hormonenvrije labels". Niemand kan voor zichzelf het monopolie opeisen van "hormonenvrij kwaliteitsvlees". De overheid moet dit kwaliteitslabel reglementeren. Alle bestaande initiatieven moeten aan dezelfde kriteria onderworpen worden. Het systeem van zelfkontrole moet streng en doorzichtig zijn. In geen geval komt de zelfkontrole in de plaats van de overheidskontrole. Terzake kan het Nederlandse voorbeeld binnen de kalversektor inspirerend werken.

8. Ook op het Europese terrein is aktie noodzakelijk. De Europese Raad van Ministers en de Europese Kommissie moeten de aanbevelingen die het Europees Parlement op 16 maart 1995 met kwasi algemeenheid van stemmen goedkeurde binnen de kortste termijn uitvoeren. Dit betekent ondermeer de aanpassing van de bestaande hormonenrichtlijnen, de oprichting van een Europese koördinerende cel, het mede betrekken van Europol bij de opsporing van internationale netwerken en een uniformisering van de kontroles over alle lidstaten heen. Konkurrentievervalsing door het verspreiden van onvolledige statistieken is onaanvaardbaar.

Zes jaar reeds sla ik op dezelfde nagel. In het boek *De hormonenmaffia* beschreef ik uitgebreid waar de knelpunten liggen. Er waren aanslagen en een moord nodig vooraleer er een begin van aktie kwam. Laat er ons nu eindelijk eens allen samen werk van maken!

Jaak Vandemeulebroucke,
Volksunie-Europarlementslid

SOCIAAL

HELP, IK BEN VLAMING EN ZIEK TE BRUSSEL!

VU-AKTIE IN BRUSSELSE ZIEKENHUIZEN

Naar aanleiding van het voorval te Dilbeek waarbij een boreling in levensgevaar verkeerde mede door de Nederlandsonkundigheid van sommige leden van het Brusselse Medisch Urgentieteam, worden we nogmaals met de neus op de feiten gedrukt. Ondanks de taalwetgeving wordt het Nederlands in Brusselse ziekenhuizen nog steeds stiefmoederlijk behandeld. Ook VU-kamerlid Etienne Van Vaerenbergh en met hem het bestuur van VU-arrondissement Brussel zien de dringende noodzaak om hiertegen te protesteren.

In het verleden werden reeds talrijke initiatieven ondernomen tegen tekortkomingen bij de toepassing van de taalwetten in de Brusselse ziekenhuizen. De Vaste Kommissie voor Taaltoezicht stelde bij herhaling de ontoereikende taalkennis van personeel in bikommunautaire ziekenhuizen vast. Ondanks het dwingend karakter dat zij verbond aan de wetgeving wordt deze nog dagelijks met voeten getreden.

Nederlands- en Franstaligen in hetzelfde bedje ziek?

Dit leidt tot kwalijke gevolgen voor de patiënten zelf. In de eerste plaats slagen niet-Franstalige patiënten er moeilijker in hun klachten duidelijk te formuleren waardoor de artsen op hun beurt onmogelijk een korrekte diagnose kunnen stellen. Bovendien zorgt gebrek aan kommunikatie voor een gevoel van onbegrip wat in bepaalde gevallen tot depressies leidt.
Uit onderzoek blijkt dat Nederlandstalige patiënten gemakkelijk overschakelen naar het Frans omdat zij vlug doorhebben dat de arts hun klachten niet begrijpt. Maar ook omdat zij als Vlamingen een negatieve houding van de arts vrezen. Wat uiteindelijk resulteert in ontevredenheid en frustratie. Daarentegen komen taalvriendelijkheid en respekt voor de patiënt de gezondheid van iedereen ten goede.

VIJF ZIEKENHUIZEN

Een bijkomend argument voor de verplichte tweetaligheid van verzorgingspersoneel is dat, naast de Vlaamse Brusselaars, meer dan 44.000 patiënten uit het Vlaamse gewest afkomstig zijn. Vooral patiënten uit het arrondissement Halle-Vilvoorde zijn aangewezen op Brusselse ziekenhuizen.

Uit deze opsomming van wantoestanden besluiten Van Vaerenbergh en het bestuur van VU-arrondissement Brussel dat Vlaanderen dringend werk moet maken van een patiëntvriendelijke verzorging. In het kader daarvan organiseren de Vereniging voor Vlaamse Mandatarissen (VVM) en het VU-arrondissement Brussel een aktie onder het motto: „Zijn taalwetten in Brusselse ziekenhuizen klinisch dood?"

Zij verwelkomen ook u op deze aktie die doorgaat op zaterdag 25 maart a.s.

De aktie wordt gevoerd aan volgende ziekenhuizen:

1. Universitair Ziekenhuis Brugmann;
2. Verplegingscentrum Etterbeek-Elsene;
3. Molière-Longschamps Ziekenhuis;
4. Stichting-Henri Lambert;
5. Instituut-Jules Bordet.

Om 10u. samenkomst aan het VU-sekretariaat, Barrikadenplein 12 te Brussel.

10u.15 u: De deelnemers worden over 5 groepen verdeeld en gaan o.l.v. een verantwoordelijke naar een van de ziekenhuizen.

10u.30: start van de akties.

11u.15: de deelnemers komen samen aan het Jules Bordetinstituut waar Etienne Van Vaerenbergh de pers ontmoet.

12u.: einde van de aktie.

(kap)

☞ Info: Jan Brocatus, tel: 02/219.25.00

PARTIJEN

GROENE OVERLOPERS BLIJVEN OVERLOPERS

Agalev-senator *Alex De Boeck* ruilt de groene partij Agalev voor de CVP. Hij vindt de groenen plotseling te links geworden, en als "groene ondernemer", De Boeck is zaakvoerder van een bedrijfje voor gezond wonen, kan hij dat niet velen. De kritiek op de linkse koers van Agalev is niet nieuw. Agalev-stichter *Luc Versteylen* hamerde vroeger al en recent nog hard op deze nagel.

Oud-parlementsleden *Fernand Geyselings* en *Guido Janzegers* verlieten eveneens zogezegd om deze reden Agalev, en figureerden naderhand op onverkiesbare plaatsen op een VU-lijst. Om God weet welke bizarre reden dook Janzegers, die in zijn periode als VU-militant zelden blijk heeft gegeven van een tomeloze inzet, verleden week op de tiende plaats van de VLD-senaatslijst op.

De Boeck haalde het voorbeeld aan van de samenwerking met de ekstreemlinksen rond *Patsy Sörensen* bij de gemeenteverkiezingen in Antwerpen. Zijn zakelijke beslommeringen namen De Boeck wellicht te veel in beslag om toen, vooraleer de beslissing een kartel Agalev-BSV te sluiten gevallen was, zijn protest wereldkundig te maken. De Boeck verwijst ook naar de aanwijzing van *Eddy Boutmans*, de voorzitter van Agalev-veel-te-groot-Antwerpen, als lijsttrekker voor de senaat. Deze Boutmans stond in 1982 op de lijst ELA, Ekologisch Links Alternatief, klinkt De Boecks verwijt. Het is intussen dertien jaar geleden, een tijdsspanne waarin pasgeboren baby's vrouw werden.

Het tijdstip dat De Boeck voor zijn overloperij uitkoos, in volle pre-elektorale kampagne, pleit evenmin in zijn voordeel. Het maakt de reaktie van Agalev-vrijgestelde *Johan Malcorps* voor de hand liggend: De Boeck stapt op omdat hij het na de negatieve evaluatie die de Stuurgroep over zijn parlementair werk maakte, wel kon vergeten nog in aanmerking te komen voor een verkiesbare plaats. De Boeck was het enige Agalev-parlementslid dat door de Stuurgroep over de hele lijn gebuisd werd.

Alex De Boeck uit Wemmel was wat men een parlementaire *backbencher* noemt. Hij kwam slechts bij toeval in de hoge vergadering terecht. De ironie van het lot wil dat hij daar *Cecile Harnie* opvolgde, de grote voorvechtster van het migrantenstemrecht die Agalev (maar ook de aktieve politiek!) verliet omdat de groene partij niet links genoeg was.

Bovendien werd de overstap van De Boeck bekend gemaakt uitgerekend in de week waarin de CVP de Vlaamse regering liet vastlopen in het Mestaktieplan. De overstap van "de groene ondernemer" naar de CVP op het ogenblik dat zij zo in het vuur kwam te liggen van de media, de milieubeweging en al wie de landbouwbelangen ondergeschikt vindt aan de volksgezondheid, moet voor de imago-strategen van die partij ontvangen zijn als een godsgeschenk. Alweer pleit dit niet voor De Boeck.

Het enige wat enigermate in het voordeel van De Boeck zou kunnen spelen, is zijn aankondiging dat hij meteen zijn parlementair mandaat ter beschikking stelt van Agalev. Het is maar de vraag of de groenen nog iemand zullen kunnen opdiepen die voor de enkele weken die het parlement van zijn ontbinding op 7 april scheidt de rode zetel van de groene ondernemer kan innemen. Het zou volgens Malcorps wel De Boeck zijn die in ieder geval een uittredingsvergoeding van goed 2,5 miljoen frank op zak mag steken. Indien politiek fatsoen een werkelijke eigenschap is van de overgelopen zaakvoerder, zouden we hem de suggestie willen doen zijn uittredingsvergoeding weg te schenken, bvb. aan de door Agalev uitgespuwde Brouwerij van Luc Versteylen in Viersel.

"Een bepaald groen opportunisme steekt de kop op", zucht Malcorps. Het zou best kunnen waar zijn. Onder de paraplu van senator De Boeck stapte ook een zekere *De Smaele* over naar de Vlaamse kristendemokraten. Hij werkte in het begin van de jaren tachtig op het Agalev-sekretariaat, en behoorde toen tot de Stuurgroep. Momenteel bekleedt hij geen politiek mandaat.

De twee overlopers vervoegen bij de CVP twee andere groene overlopers, maar van een zwaarder kaliber: *Paul Staes* en *Leo Cox*. Er wordt verteld dat zij er, vooral achter de schermen, laboreren aan het milieubewustzijn en, samen met enkele anderen, aan de verruiming van de CVP. Op het eerste vlak, zo illustreerde niet alleen het MAP-veto van de CVP-ministers in de Vlaamse regering maar ook bvb. de Eurantex-affaire, kunnen ze nog geen resultaten voorleggen.

Maar op het tweede vlak, zo illustreerde de overkomst van De Boeck en De Smaele op het ogenblik dat de CVP zich allesbehalve als een milieubewuste partij aan het profileren was, zijn de overgelopen groenen wel in het ingangseksamen geslaagd. In het ingangseksamen van CVP-er, voor wie de verruiming van de partij sterker doorweegt dan de gezondheid van het (politieke) milieu.

Het blijkt dat De Boeck niet alleen bij de CVP, maar ook bij de VLD aktief gesolliciteerd had voor een overstap. Het werd de CVP omdat Van Hecke hem vragen stelde over zijn engagement (je zou voor minder!), en Verhofstadt onmiddellijk begon te praten over zijn plaats bij de aanstaande verkiezingen. De edele keuze die De Boeck maakte voor het "engagement" maakt op ons geen indruk. Wel de vaststelling dat zowel CVP als VLD nog steeds bereid gevonden worden om mandatarissen van andere partijen af te snoepen.

Ondanks de slechte naam die overlopers, en daardoor ook hun gastheren, hebben in de publieke opinie. In deze door schandalen getekende pre-elektorale weken hadden we van deze grote partijen, die volgens De Boeck "invloed kunnen uitoefenen in België", wat meer verantwoordelijkheidszin verwacht. In het algemeen politiek belang.

(pdj)

MET ZICHT OP KAAP DE GOEDE HOOP

ZUIDAFRIKAANSE BEGROTING IN TEKEN VAN HEROPBOUW EN ONTWIKKELING

KAAPSTAD – Onderwijs, gezondheidzorg en woningbouw krijgen een fikse financiële inspuiting in de Zuidafrikaanse begroting voor 1995-'96. Chris Liebenberg, de partijloze minister van Financiën, heeft z'n werkstuk vorige week woensdag voorgesteld aan de parlementsleden. De monetaire en fiskale discipline mag volgens hem niet in het gedrang komen door het Heropbouw- en OntwikkelingsProgramma. Een opdracht die sterk lijkt op het verzoenen van water en vuur.

(foto: AP)

De Zuidafrikaanse regering van nationale eenheid maakt 5 miljard rand vrij in het kader van haar Heropbouw- en Ontwikkelingsplan. Armoedebestrijding staat daarbij voorop.

De begroting '95-'96 wijkt inhoudelijk sterk af van de dokumenten die werden uitgewerkt onder de voogdij van de Nationale Partij (NP). Bij de opmaak van de begroting is de aandacht van de drie regeringspartijen ANC, Inkatha en NP vooral uitgegaan naar extra middelen voor HOP-initiatieven.

Hiervoor werd gesnoeid in de uitgaven van andere departementen. Bovendien hoopt de Zuidafrikaanse regering haar strategische olievoorraden voor 600 miljoen rand van de hand te kunnen doen. Werknemers en werkgevers werden via de Nationale Ekonomische Ontwikkelings- en Arbeidsraad (Nedlac) betrokken bij het uitstippelen van de nieuwe beleidslijnen.

LEVENSKWALITEIT

Liebenberg raamt de inkomsten voor '95-'96 op 124 miljard rand. De uitgaven lopen op tot 153 miljard rand. Hierdoor ontstaat een begrotingstekort van 29 miljard rand (5,8 procent van het bruto binnenlands produkt). Bovenop dit tekort komen 9 miljard rand intresten uit het verleden. Het gekumuleerde tekort van 38 miljard rand wordt gefinancierd met binnen- en buitenlandse leningen. De aflossing van de leningen vormt de grootste uitgavenpost na onderwijs. Eén vijfde van de belastingskomsten wordt gebruikt om leningen en intresten af te betalen. De Zuidafrikaanse regering verwacht niet dat de binnenlandse rentekoersen zullen stijgen omdat ze een beroep doet op de geldmarkt om een gedeelte van haar uitgaven te financieren.

Voor het Heropbouw- en OntwikkelingsPlan (HOP) wordt de komende jaar vijf miljard rand vrijgemaakt. Armoedebestrijding en de verbetering van de levensomstandigheden staan centraal in het HOP. Het onderwijsbudget is met één vierde toegenomen en legt nu beslag op 26 procent van de niet-rentegebonden overheidsuitgaven. De klemtoon ligt op het wegwerken van de verschillen tussen *blanke* en *zwarte* scholen. Aan gezondheidszorg wordt 13,4 procent van de uitgaven besteed. De uitbouw van de eerstelijnszorg in landelijke gebieden staat bovenaan het verlanglijstje. Het budget voor woningbouw en stadsvernieuwing wordt verdubbeld.

De Zuidafrikaanse regering schrijft monetaire en fiskale discipline hoog in het vaandel. Belastingsinkomsten mogen volgens de minister van financiën niet meer dan één vierde van het bruto binnenlands produkt (BBP) bedragen. „Door de totale belastingsdruk op 25 procent van het BBP te houden, wordt geld in de handen van de mensen gelaten om hun eigen levenskwaliteiten te verbeteren, te sparen en te investeren", aldus Chris Liebenberg. Dit stimuleert de ekonomische groei en verbetert de situatie op de arbeidsmarkt. Het begrotingstekort moet in de loop van de volgende jaren worden teruggeschroefd tot 4,5 procent van het BBP. De regering raamt het deficit op 5,8 procent van het BBP. Verleden jaar was er een tekort van 6,4 procent. De ekonomie zou met 3,5 procent groeien.

„De verleiding is groot voor regeringen om problemen op te lossen door meer uit te geven dan bekostigd kan worden", meent Liebenberg. „Zulke uitgavestijgingen leiden tot buitensporige leningen en hogere rentelasten, waardoor minder geld overblijft om elders te besteden". Dit zou in Zuid-Afrika het HOP op de helling zetten. Behoeftigen, loontrekkenden, kleine ondernemers, bejaarden en werklozen zijn hier de grootste slachtoffers van. „De regering van nationale eenheid is geenszins van plan dit uiterst gevaarlijke pad te volgen", verzekert de technokratische minister van financiën. Hij wil binnen- en buitenlandse investeerders ten allen prijze ervan overtuigen dat de Zuidafrikaanse ekonomie in goede handen is.

GUNSTIG KLIMAAT

Op advies van de Katz-kommissie heeft het ministerie van Financiën wijzigingen aan het belastingstelsel aangebracht. Zo worden de belastingen van de voormalige thuislanden Transkei, Ciskei en Bophuhatswana volledig op Zuidafrikaanse leest geschoeid. Er komt een fiskale amnestie voor personen die niet waren geregistreerd als belastingsplichtige vóór de verkiezingen van eind april 1994. „Met deze amnestie wordt de bladzijde van belastingongehoorzaamheid omgeslagen. Geen verdere belastingsontduiking zal na het verstrijken van de amnestieperiode geduld worden", aldus minister Liebenberg over het regeringsbesluit. Voortaan zal streng worden opgetreden tegen elke vorm van belastingsontduiking en fiskale spitstechnologie.

De nieuwe belastingsstruktuur bevoordeelt personen die minder dan 30.000 rand per jaar verdienen. De lagere inkomenskategorieën zullen aanzienlijk minder moeten betalen in vergelijking met vorig jaar. De hoogste schaal bedraagt vanaf volgend jaar 45 procent. Ze is van toepassing op personen die meer dan 80.000 rand per jaar verdienen. De aksijnzen op alkohol, sigaretten en brandstoffen worden verhoogd. Op 1 oktober schaft de Zuidafrikaanse regering de belasting voor buitenlandse aandeelhouders en de aanvullende belasting op import af. Ze hoopt zo een gunstig klimaat te scheppen voor buitenlandse investeerders.

Filip Vandenbroeke

„KOM ONS REGISTREER NOU EN STEM OP 1 NOVEMBER"

STELLENBOSCH – President Nelson Mandela heeft de stemgerechtigde Zuidafrikanen opgeroepen om zich tijdig te registreren voor de eerste niet-raciale lokale verkiezingen die doorgaan op woensdag 1 november. Tognogtoe is slechts vijf procent van hen ingeschreven op de kiezerslijsten.

Hij uitte z'n bezorgdheid over de trage registratie begin vorige week op een gezamenlijk beraad met adjunkt-president Frederik-Willem De Klerk (NP) en minister van Binnenlandse Zaken Mangosuthu Buthelezi (Inkatha) in het Wereldhandelscentrum nabij Kempton Park. „Gezien het belang van deze dag voor de demokratizering van ons land, onderzoekt de regering de mogelijkheid om er een speciale nationale feestdag van de maken", aldus Mandela. Hij besloot z'n Engelstalige toesprak met een veelzeggende Afrikaanse zin: „Kom ons registreer nou en stem op 1 november".

De inschrijving van kiezers is van start gegaan op dinsdag 27 januari en loopt tot vrijdag 28 april. Enkel geregistreerde kiezers mogen hun stem uitbrengen bij de plaatselijke verkiezingen. Roel Meyer, minister van Staatkundige Ontwikkeling en Provinciale Zaken had eerder aangekondigd dat het huidige registratieproces ook de grondslag vormt voor de toekomstige nationale en provinciale verkiezingen.

Zuid-Afrika zal volgens adjunkt-president De Klerk pas een echte meerpartijen-demokratie zijn na een suksesvolle lokale stembusgang. Daarom doet de regering van nationale eenheid een dringend beroep op zakenlui en niet-goevernementele organizaties om te helpen bij de registratie van stemgerechtigde Zuidafrikanen.

(fvdb)

nv de winne-fabrisac
migrostraat 128
B 9200 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16

drukkerij
typo
offset
repro
enveloppen
rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk
directmail

ADVERTENTIE

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEE:

Na afloop van de vergadering van het VU-partijbestuur van maandag jl. verspreidde VU-voorzitter Bert Anciaux onderstaande persmededeling:

Met stijgende verbazing hebben wij kennis genomen van de VLD-voorstellen inzake de depolitisering van de magistratuur. Ooit verklaarde Hugo Coveliers steevast dat 'om in de magistatuur benoemd te worden moet men een blauwe onderbroek hebben'.

Iedereen herinnert zich dan ook de talloze ingrepen in de benoeming van rechters die uitgingen van o.m. Jean Pede, Willy Declerck, Guy Verhofstadt, Patrick Dewael, Karel Poma, Herman Decroo en Karel De Gught. Niet zelden behoorden rechtstreekse familieleden van de blauwe excellenties tot de begunstigden.

STAAT MOET KORRUPTIEGELD TERUGVORDEREN

De Volksunie stelt vast dat het eerste slachtoffer van korruptie-affaires de belastingbetaler zelf is. In het kader van overheidsbestellingen zijn honderden miljoenen in de zakken van allerlei met CVP, SP of VLD verbonden personen en VZW's verdwenen. Of het nu gaat om Dassault, Agusta, de smeerpijp, het obussenkontrakt .... vaststaat dat grote sommen werden uitgekeerd en zonder twijfel werden doorgefaktureerd.

De VU is dan ook van oordeel dat de staat de uitbetaalde smeergelden moet terugeisen. Als de regering wil kan zij onmiddellijk een duidelijk signaal aan de bevolking geven door minister Wathelet op te dragen zich namens de Belgische staat burgerlijke partij te stellen bij de onderzoeksrechter.

EKONOMIE EN VERKEER IN LEUVENSE REGIO

Namens de Volksunie van het arrondissement Leuven lichtte gewezen kamerlid *Luc Vanhorenbeek* op een perskonferentie de VU-visie toe op de ekonomische ontwikkeling van de Leuvense regio.

De VU stelt voor jaarlijks een overleg te organiseren tussen de 30 gemeenten van het arrondissement en de bestendige deputatie van de provincie Vlaams-Brabant. Zo'n rondetafelkonferentie maakt een samenwerkende aanpak mogelijk. De VU suggereert om het streekplatform van het Hesoc (Hagelands Ekonomisch en Sociaal Overlegcentrum) verder uit te breiden tot gans het arrondissement Leuven.

In de belangrijkste centrumgemeenten wil de VU nieuwe kleinschalige KMO-zones inplanten, de bestaande kernen verdichten. KMO-lintbebouwing en "Gouden Kruispunten" worden van de hand gewezen. Er worden enkele specifieke aktiepunten rond bedrijventerreinen opgesomd: in de Leuvense regio een maksimale benutting van de ambachtelijke en industriezone van Haasrode, een invuling van de bedrijvenzones rond de Leuvense vaartkom en stationsbuurt, een uitbreiding van het universiteitspark in Heverlee, de oprichting van een wetenschapspark voor hoogtechnologische bedrijven, en een nieuwe bedrijvenzone voor internationale bedrijven. In de Tiense regio denkt de VU aan de verwezenlijking van een nieuwe bedrijvenzone aan de Zuidelijke Ring, en de herwaardering van de bestaande industriezones. In Aarschot wil de VU een nieuw regionaal industrieterrein, maar verzet de partij zich tegen de zone Hofheid in Nieuwrode, omdat deze landschappelijk te waardevol is. In de Diestse regio wil de VU de sanering van verlaten bedrijvensites zoals het pilootprojekt Koudijs, en een uitbreiding van de bedrijvenzone van Webbekom.

Al deze bedrijventerreinen moeten evenwel aan enkele dwingende randvoorwaarden voldoen: de strengste milieu-eisen dienen gerespekteerd te zijn, en de toepassing van de normen en reglementen moeten permanent gekontroleerd worden; de open ruimte dient maksimaal behouden te blijven; hun oprichting of invulling dient te verlopen in overleg met de sociale partners en na gewaarborgde inspraak van de milieuverenigingen.

De VU van het arrondissement Leuven wenst verder de uitbouw van bedrijvencentra in Aarschot, Diest, Haacht en Landen naar het model van Haasrode en Tienen. De landbouw moet evenzeer gestimuleerd worden, aangezien deze een waarborg is voor het behoud van de open ruimte en de tewerkstelling in de regio.

Naast aandacht voor deze ekonomische ontwikkeling, vindt de VU ook een veilige verkeersinfrastruktuur onontbeerlijk voor een vlotte interne en eksterne kommunikatie. Er wordt gedacht aan de modernisering en sanering van een tiental gewest- en provinciewegen, betere spoor- en waterverbindingen (herwaardering van het kanaal Leuven-Mechelen-Willebroek met o.m. huisvuiltransport naar de nieuwe verbrandingsoven met speciale schepen) en een aantrekkelijk openbaar vervoer (met o.m. de heropening van de recent gesloten spoorstations, belbussen op het platteland, veralgemening bedrijfsvervoerplannen, gratis openbaar vervoer voor gemeentelijke en provinciale ambtenaren, geïntegreerd leerlingenvervoer). De VU kant zich principieel tegen nieuwe autowegen.

(pdj)

EEN ADVERTENTIE IN WIJ RENDEERT

02/219.49.30

ALLEN DE POTHELM OP:

STEM OP DE FIETS!

Op 21 mei gaan we met z'n allen naar het stemhokje. Dat ligt kort bij huis, waarom zouden we niet eens met de fiets gaan? Dat is ook de boodschap van Vlaams minister van Verkeer **Johan Sauwens** bij de voorstelling van de vijfde *Vlaamse Week van de Fiets* van 21 t.e.m. 27 mei '95.

De fiets neemt nog steeds een belangrijke plaats in bij de schoolgaande jeugd en bij het verkeer op korte afstand. Kleine boodschappen en familiebezoekjes gebeuren nog altijd per tweewieler. Bijna 1 op 5 gaat dagelijks werken met de fiets. Meer en meer bedrijven propageren dit trouwens in het kader van hun bedrijfsvervoerplan.

De fiets heeft het als vervoermiddel natuurlijk moeten afleggen tegen de auto, maar toch is zijn aandeel binnen het totale vervoer het jongste decennium konstant gebleven, zelfs lichtjes gestegen. Dat laatste is mede de verdienste van de Vlaamse Week van de Fiets.

In die week wordt de fiets extra in het zonnetje gezet. Vorig jaar werden liefst 700 fiets-aktiviteiten officieel geregistreerd. De stroom aanvragen voor dit jaar laat nu al vermoeden dat dat cijfer ruim overstegen zal worden. De organisatoren leggen zich niet enkel toe op rekreatieve projekten, ook preventieve verkeerskontroles en verkeerslessen voor zwakke weggebruikers zitten in het programma.

DAG NA DAG

Op zondag 21 mei wordt aan iedereen gevraagd met de fiets te gaan stemmen. Het officiële startschot wordt gegeven in Hasselt, van waaruit een fietstocht zal vertrekken. Eén dag later gaat iedereen met de fiets naar zijn werk. Vroeg opstaan dus!

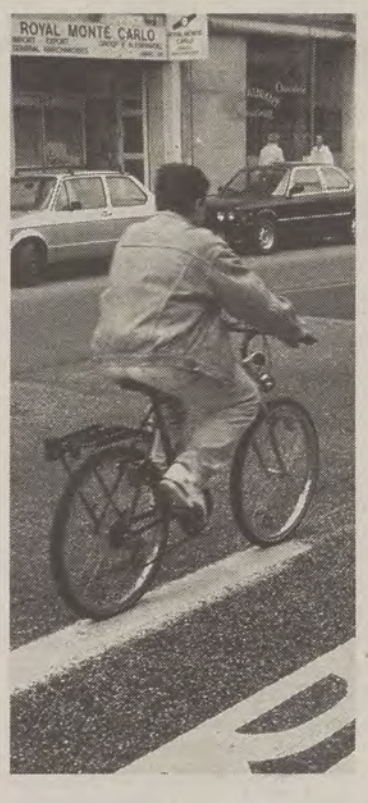

Woensdag 24 mei maakt de fietsende schooljeugd de wegen veilig en de morgen erop (Hemelvaartsdag) zetten alle families en senioren hun pothelm op. **Rik Van Looy** en **Ferdi Van den Haute** geven op vrijdag 26 mei nog eens een trap op de pedalen en de *Lus rond Werchter* mag ook dit jaar weer rekenen op minstens 5.000 fietsers en op het gratis rockkoncert van **Clouseau**. Is het genoteerd?

(gv)

☞ Voor meer informatie en eigen initiatieven: V.Z.W. Week van de Fiets, Kreupelenstraat 2, 1000 BRUSSEL, tel. 02/227.23.29

VLAAMS-BRABANT

MAART

Do. 23 BRUSSEL: Vorming en Gemeenschap organiseert begeleid bezoek aan de Beurs, van 12u.30 tot 14u. Begeleiding: Moniek Vandenbosch. Info: Juul Wydooghe, 02/532.14.41.

Vr. 24 WEMMEL: 1ste Spagetti- en Lasagne-avond. Vanaf 18u. in Cult. Centrum De Zandloper, Kaasmarkt 75. Deelname: 200 fr. Org.: VU en FVV-Wemmel.

Vr. 24 ZOUTLEEUW: Reeks dia's over „De Tiende Provincie: Vlaams-Brabant. Om 20u.in het Oud Vredegerecht, Zoutleeuw. Org.: 11julikomitee + VAB.

APRIL

Za. 1 SINT-AGATHA-BERCHEM: Breughelfestijn van 11 tot 22u. in GC De Kroon, Vandendrieschstraat 19. Org.: Karel Bulsfonds, FVV en VU van Sint-Agatha-Berchem.

Za. 1 LEMBEEK: 19de Haantjeskermis. Van 17u.30 tot 22u. Ook op 2/4 van 11u.30 tot 17u. In zaal De Kring, St. De Waelplaats, Lembeek. Org.: VU-Lembeek.

Do. 6 LEUVEN: Begeleid bezoek aan het Vlaams Filmmuseum, Vanderkelenstraat 30 te Leuven, van 14 tot 17u. Van 14u. tot 15u.30: rondleiding met gids. Om 15u.30 „De klucht van de brave moordenaar". Nadien bespreking. Drankje in Café Den Engel. Org.: Vorming en Gemeenschap i.s.m. Rodenbachkring Leuven.

Za. 8 ASSE: Jaarlijks etentje van VU-Groot-Asse. Van af 18u. in zaal Toverfluit, Gemeenteplein 25 te Asse. Ook op 9/4 van 11u.30 tot 16u. en op 10/4 vanaf 18u.

1995: Doorbraak van de vrouw in de politiek?

ontmoetingsdag VU-vrouwen

Zaterdag 25 maart '95 - "De Met" - Grote Markt 7, Vilvoorde

Naar jaarlijkse gewoonte nodigen we u hartelijk uit op de nationale kaderdag van de VU-vrouwen. Dit jaar treffen we elkaar op zaterdag 25 maart e.k. in Taverne "De Met" te Vilvoorde. Partijbestuurslid en aftredend voorzitter Nora Tommelein is gastvrouw.

Het thema van de ontmoetingsdag - vrouw & politiek - biedt u zonder enige twijfel tal van praktische en onmiddellijke aanknopingspunten bij uw dagelijkse politieke ervaring.

We durven volop rekenen op uw aanwezigheid.

PROGRAMMA

VOORMIDDAG

10u.30: Ontvangst deelnemers (koffie).

11u.00: Kennismaking met nieuwe verklozenen van 9.10.94: gemeentelijke en OCMW-raadsleden.
Suggesties en reakties hierop door panel van ervaren VU-politica's

12u.30: Middagmaal.

NAMIDDAG

14u.00: Beleidsvisie van de nieuwe voorzitster.
Gesprek met vrouwelijke VU-mandatarissen rond de verkiezingen van 1995: Vlaamse Raad, Federaal Parlement. Besluiten en resoluties.

16u.00: Slottoespraak door minister Johan Sauwens.

i.s.m. Vorminscentrum Lodewijk Dosfel

PRAKTISCH

☞ zaterdag 25 maart 1995 - 10u.30 tot 17u. - Vilvoorde, "De Met".

☞ voor meer informatie: u belt Greet Sels op het nr (02) 219 49 30, of faxt op (02) 217 35 10.

☞ wegwijs: "De Met" ligt in hartje Vilvoorde, op de Grote Markt rechtover het stadhuis.
Op de ring afslag Vilvoorde nemen en steeds de wegwijzers **centrum** volgen.

ANTWERPEN

MAART

Vr. 24 SINT-AMANDS: VU-Lentekwis, Zaal De IJzer, Borgstraat 143. Onspanningskwis voor gelegenheidsploegen (van 3 tot 5 personen). Inschrijven: 400 f. 12 reeksen van 10 vragen allerhande. Aanvang 19u.30. Inschrijven bij Frans De Leeuw (052/33.43.61).

Za. 25 TURNHOUT: Met FVV naar het Vlakke Land, met bezoek aan Nieuwpoort, Dodengang, Diksmuide, Alveringem en Veurne. Vertrek om 7u. aan Tijlcars, Everdongenlaan 17. Deelname: 870 fr.p.p. Inschrijven bij Klara Hertogs, voor 10/3, 014/41.45.79.

Za. 25 KALMTHOUT: Met FVV naar het Vlakke Land, met bezoek aan Nieuwpoort, Dodengang, Diksmuide, Alveringem en Veurne. Vertrek om 8u. Berchem Station. Terug rond 18u.30. Inschrijven vóór 3/3, 870 fr.p.p.

Za. 25 EDEGEM: 13de Volkszangavond ,,Kom zing met mij" in zaal Elzenhof, om 20u. Inkom 200 fr. Org.: VNSE, FVV, Kulturele Kring.

Ma. 27 KASTERLEE: Frank Seberechts over ,,Ieder zijn zwarte". Om 14u.30 in Hof Ter Rielen (grote baan tussen Turnhout en Kasterlee). Iedereen welkom. Inkom gratis. Org.: Vlaamse Kring en Davidsfonds Turnhout.

Di. 28 BERCHEM: Bezoek met FVV-Berchem aan tentoonstelling ,,Fiamminghi a Roma" en ,,Ik was 20 in 45". Info: tel. 321.73.60, na 18u.

Di. 28 KALMTHOUT: Bezoek met FVV i.s.m. Berchem, aan tentoonstelling ,,Vlamingen in Rome" en aan het Hortahuis. Info en inschrijven tot 27/2 bij Paula Cauwenbergh (2329.66.21).

Do. 30 ANTWERPEN: Gespreksavond met Ludo Abicht: ,,De zure druiven van de oorlog. Amnestie of verzoening?". In het Rubenshof, Groenplaats 9. Org.: Coremanskring.

Do. 30 HEIST O/D BERG: Wie sluit zich aan bij Roger Van Dijck van Vlaamse Krins Rodenbach om aanwezig te zijn op de opening van het nieuwe biblioteekgbouw? Officiële inhuldiging om 19u. Akademische zitting, gevolgd door receptie, heeft plaats in het Kultureel CentruM. Inschrijven: R. Van Dijck, 015/24.80.86.

APRIL

Zo. 2 MECHELEN: Pannekoekennamiddag van VU-afd. Mechelen. Zaal Rerum Novarum, Muizen. Info: 015/20.58.24.

Za. 8 BERCHEM: Bezoek met gids aan gerestaureerde Keizerskapel en Rocockshuis. Samenkomst om 14u. in de Keizerstraat (oude St.Annakapel). Deelname: 120 fr. Org.: Vlaamse Kring Berchem (321.19.86).

Za. 8 WOMMELGEM: 12de Plantenruildag van KK Jan Puimège. Vanaf 10u. aanvoer, vanaf 14u. ruil. Met deskundig advies door Walter Wessels. Bij Sonja Herbosch-Maldoy, Kastanjelaan 4 te Wommelgem. Iedereen welkom.

Do. 20 BERLAAR: Peter De Roover over ,,De Europese Omwenteling: een nieuw 1830 voor Vlaanderen?". Om 20u. in zaal Kinderland. Org.: DF-Berlaar.

Vr. 21 TONGERLO-WESTERLO: Dirk Demeurie, sekretaris IJzerbedevaartkomitee, over de huidige werking van het komitee en haar verhouding tot het SMF. Om 15u. in Kapellekeshoef te Tongerlo. Org.: SMF. Toegang gratis.

Zo. 23 BERLAAR: Deelname aan ANZ in Antwerps Sportpaleis in groepsreservatie met Walter Luyten. Plaatsbespreking en info: 03/482.11.93.

Zo. 23 HEIST O/D BERG: Met Vlaamse Kring Rodenbach naar het Zangfeest. Voor info: Roger Van Dijck, 015/24.80.86.

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN ANTWERPEN

GENEESKUNDIG PERSONEEL

Volgende bediening wordt openverklaard:

DIENSTEN VOOR GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (Consultatiebureau's Antwerpen en Wilrijk)

– 1 plaats van **geneesheer-psychiater** (groep A-3) deeltijds (32/38)

De kandidaturen dienen op het Secretariaat, Lange Gasthuisstraat 39 te 2000 Antwerpen toegekomen te zijn, **uiterlijk op 3.4.1995.**

Inschrijvingsformulier en volledige voorwaarden te bekomen op de 7e Directie/Personeelszaken, Lange Gasthuisstraat 39 te Antwerpen (tel. 223.57.11).

Het inschrijvingsrecht bedraagt 400 fr.

ADVERTENTIE

VU-ARRONDISSEMENT ANTWERPEN

STARTDAG VERKIEZINGEN 21 MEI '95

Op zondag 23 april a.s. houdt de VU van het arrondissement Antwerpen een startdag voor de verkiezingen van 21 mei. De werkvergadering gaat door in Elzenveld, Lange Gasthuisstraat 45 te Antwerpen.

Vanaf 10u. ontbijtbuffet met praatcafé en muzikale omlijsting. Slottoespraak door algemeen voorzitter Bert Anciaux.

Om 13u.45 vertrekt een speciale tram naar het Sportpaleis voor het 58ste Vlaams Nationaal Zangfeest.

Deelnameprijs: 250 fr. per persoon, familiekaart 600 fr. Inschrijven door overschrijving op rek.nr. 402-9084741-09 met vermelding ,,startdag".

☞ *Info: tel/fax 03/238.82.08.*

ZOEKERTJE

- **PLAATSAANVRAAG** - 25 - jarige binnenhuisarchitecte, stempelgerechtigd, zoekt dringend passende betrekking. Z.w. Oswald Van Ooteghem, 09/230.72.87.

IN ARRONDISSEMENT ANTWERPEN

LAUWERS EN BORGINON TREKKEN JONGE EN VERNIEUWDE LIJSTEN

De arrondissementsraad van Antwerpen besliste op vrijdag 20 maart definitief over de lijsten van Vlaamse Raad en Kamer voor de komende parlementsverkiezingen van 21 mei. De lijst van de Vlaamse Raad wordt, zoals verwacht, getrokken door de huidige fraktieleider in de Kamer Herman Lauwers. Lauwers is sinds 1987 volksvertegenwoordiger voor de VU, sinds 1989 gemeenteraadslid in Brasschaat en sinds 1992 partijbestuurslid. In een vroeger leven was hij jeugdkonsulent in Brasschaat en verbondskommissaris van VVKSM.

Tweede op de lijst is Dirk Vergauwen, gemeenteraadslid in Edegem, gevolgd op de derde plaats door Els Schiltz, 38 jaar en VU-bestuurslid van Antwerpen stad. Eerste opvolger wordt Koen T'Sijen, 24 jaar, OCMW-raadslid te Boechout en werkzaam als stafmedewerker van de VU-studiedienst. Lijstduwers bij effektieven en opvolgers zijn respektievelijk de provincieraadsleden Koen Raets en Koen Pauli.

De Kamerlijst wordt getrokken door de 28-jarige Fons Borginon, advokaat en universiteitsassistent op UFSIA. Borginon is geen onbekende in de Vlaamse beweging. Recht uit de wieg van het KVHV was hij deelnemer aan diverse overlegstrukturen (Overlegcentrum Vlaamse Verenigingen en het Algemeen Komitee Voeren).

De tweede plaats is voor de Mortselse schepen voor Jeugd, Informatie en Toerisme, de 36-jarige Erik Broeckx, gevolgd door Lutgarde Matthijsen, schepen voor Sport, Onderwijs, Ruimtelijke Ordening en Landbouw te Stabroek.

Eerste opvolger voor de Kamer is Joost Goris, schepen voor Openbare werken en Verkeer te Edegem. Lijstduwer van de effektieven is VU-senator en schepen van Ekonomie, Financiën en Toerisme Hugo Schiltz. Bij de opvolgers duwt Jan Menu uit Burcht-Zwijdrecht.

Jürgen Constandt, 27 jaar, adviseur van Vlaams Minister Sauwens, wordt voorgedragen voor de vierde plaats op de Senaatslijst.

'300.000 MAAL JA!' OP TV

Op maandag 27 maart brengt VNOS, de VU-uitzending voor derden, een uitgebreide reportage over het voorbije VU-kongres *Vitaminen voor Vlaanderen*. Sfeerbeelden, kongreswerkzaamheden, diskussies, een sprookje met in de hoofdrol Burger het Konijn, Hano de Stier, Toblaf de Bulldog, en de Leeuw die zijn plan ontvouwde.
Bijzondere aandacht voor de uitdaging die VU-voorzitter Bert Anciaux aangaat om 300.000 Vlaamse kiezers achter de VU te krijgen voor de eerste rechtstreekse verkiezing van de Vlaamse Raad.
Niet te missen: VNOS, maandag 27 maart op TV1 om 22u.45.

(kvc)

WESTKUST NAM AFSCHEID VAN ACHIEL „GARRRTJEWEG" GODERIS

Honderden Vlaamse vrienden van de Westkust en van heinde en verre hebben vorige week samen met de familie dankbaar afscheid genomen van de Oostduinkerkse Volksunie-militant Achiel Goderis. Uitgerekend op de tweede dag van het VU-kongres, zondag 12 maart, ontsliep Achiel op 75-jarige leeftijd heel onverwachts, in de huiselijke kring. Vorige donderdag werd hij onder groot medeleven ten grave gedragen.

Achiel Goderis was een Vlaamsgezind man uit één stuk. Geen gelegenheid, geen moment, geen plaats liet hij ongelegen om zijn diepe overtuiging en zijn diep geloof in de bewustwording en de ontvoogding van het Vlaamse volk te verdedigen en te belijden.

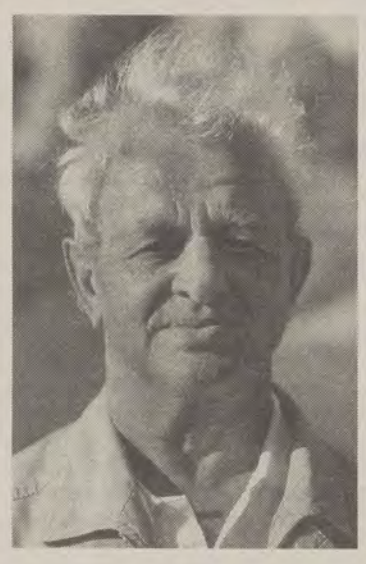

Tot op hoog niveau met zijn geest: Achiel schreef lange brieven naar de partijvoorzitteres waarin hij zijn onvoorwaardelijke steun aan de partij benadrukte; waarin hij, in zijn eigen volkse en manhaftige stijl, een strategie voor heropstanding bepleitte: zijn „plan"...

GARRRTJEWEG

Maar vooral op het thuisfront met het werk van zijn handen: in ontelbare kampagnes, zowel voor parlements- als gemeenteraadsverkiezingen was Achiel een onvervangbaar deel van de technische ploeg van de VU-Koksijde-Oostduinkerke en van de gemeentepolitieke groep S.T.E.M.-d88 van senator en nu ook schepen Jan Loones. Steeds weer opnieuw tientallen borden klaarmaken, afwassen, beplakken, nagelen, timmeren, putten delven, gaten in de grond boren, panelen plaatsen, kontroleren, afgewaaide affiches vervangen. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, onder de warme zon, maar ook in regen en wind. „Jij bent er voor ons altijd geweest", zei senator Jan Loones heel terecht in zijn toespraak op de uitvaart.

Achiel was wijd en zijd bekend als „Garrrtjeweg", zijn stopwoord. Het was een tweede naam geworden. Garrrtjeweg, waarmee we wisten dat er iets op komst was: een overpeinzing, een nieuwe inval, een verontwaardiging, één van zijn onvergetelijke slogans, of het zoveelste onderdeel van zijn groot en legendarisch plan.

Zo omschreef senator Jan Loones Achiel Goderis op de uitvaart: „Een Vlaamse overtuiging vaster dan de hardste rots, en een onvoorwaardelijke trouw aan de idealen. Altijd bereid te werken voor de goede zaak, behalve als je ergens anders moest werken, voor een andere goede zaak. Werkkracht en koppigheid, maar daarnaast een spits en wijs verstand.

Beste Eugenie, kinderen en kleinkinderen, familie: terecht kunnen jullie trots zijn op deze man, vader, grootvader, broer.

Bedankt Achiel voor alles wat je voor ons was. We zullen je missen.

Met jouw heengaan is Vlaanderen opnieuw een stuk armer geworden.

En de hemel ongetwijfeld weerom een stuk rijker."

(jh)

De redaktie van het weekblad WIJ sluit zich aan bij dit medeleven. Achiel was een trouwe en kritische lezer van ons weekblad en behoorde tot de hardnekkigste wervers van WIJ. Dank u, Achiel!

WEST-VLAANDEREN

MAART

Wo. 22 BLANKENBERGE: Drugs geen probleem maar een plaag, door dhr. De Man. In de Hoogplaet, Willem Tellstraat, om 20u. Inkom gratis. Org.: Vlaamse Kulturele Kring.

Wo. 22 IZEGEM: Derde sessie Art Déco. Om 20u. Plantijnzaal Biblioteek. Org.: VSVK.

Do. 23 IZEGEM: Bar auditorium, 20u.: Prof. Y. Vanden Berghe over „Is er een toekomst voor Oost-Europa en het GOS?". Toegang 50 fr., abo's gratis. Org.: VSVK-Izegem.

Vr. 24 IZEGEM: Reuze Groentenkaarting van Jeugddienst Vlanajo-Roeselare/Izegem. Vanaf 18u. in De Drie Gezellen, Mentenhoekstraat 4. Inleg 35 fr. Ook op 25/3 vanaf 17u.

Za. 25 IZEGEM: Stadion 4, 14u.: voetbalmatch Vlaams Huis vs. Caravans Vanhoutte. Org.: VK Vlaams Huis.

Wo. 29 IZEGEM: Vierde sessie Art Déco. Om 20u. Plantijnzaal Biblioteek. Org.: VSVK.

Vr. 31 BRUGGE: VUJO-fuif in zaal Oud-strijdershuis te Brugge.

APRIL

Za. 1 DE PANNE: Uutkommefeeste. Vanaf 19u.30 in feestzaal Gemeenschapshuis, Koninklijke Baan 7. Gastspreker: Paul Van Grembergen. Deelname: 850 fr. Inschrijven voor 26/3 bij bestuursleden of tel. 058/41.44.06 – 058/41.14.48 of 058/41.39.74. Org.: VU-De Panne/Adinkerke.

Wo. 5 IZEGEM: V-Club voor kinderen. Om 13u.30 in Ommegangstraat 5. Tema: Eiermobile, paashaantje en origamikippetjes. Meebrengen: 1 gekookt ei, stiften, schaar, plaklint, lijm. Inkom 50 fr. Org.: Jeugddienst Vlanajo.

Vr. 7 BRUGGE: Debat over „De Staatshervorming", m.m.v. Johan Sauwens, Peter De Roover en Pol Van den Driessche. Om 19u.30 in OCMW-Dienstencentrum Van Volden Boeveriestraat te Brugge. Org.: Vlaamse Volksbeweging, Brugge.

Vr. 21 KOEKELARE: VU-ledenfeest in zaal Amfora, Ringlaan, vanaf 19u. Om 19u.30 etentje (koude schotel, 300 fr.); om 20u.30 Toespraken Wilfried Vandaele en Jan Loones. Inschrijven voor 12/3 bij Norbert Vandecasteele, Moerestraat 94, 051/58.90.05. Org.: VU-Koekelare.

Wo. 26 IZEGEM: V-Club voor volwassenen: Pergamano. Om 29u.30 in de Ommegangstraat 5. Deelname: op de avond zelf te bepalen. Info: Ingrid Werbrouck, 20.83.45 (voormiddag) of 31.30.81 (thuis). Org.: Jeugddienst Vlanajo.

UITSLAG GRATIS TOMBOLA

De tekstielkaarting van 3, 4 en 5 maart j.l. in Café 't Boldershof te Zwevegem was een organisatie van VU en Vlaamse Klub Zwevegem.

Volgende nummers behaalden een prijs:

19 – 53 – 110 – 156 – 173 – 238 – 290 – 341 – 381 – 387 – 443 – 495 – 516 – 526 – 554 – 571 – 637 – 669 – 703 – 785 – 814 – 872 – 875 – 914 – 920 – 985 – 1006 – 1052 – 1129 – 1164 – 1212.

De prijzen kunnen afgehaald worden in Café 't Boldershof, Harelbeekstraat 25 te Zwevegem (niet op donderdag) tot uiterlijk 1 mei 1995.

ZESDE WANDELZOEKTOCHT TE GENT

De VU-afdeling Gent-Centrum-Zuid richt ook dit jaar haar inmiddels vermaarde Wandelzoektocht in. Dit reeds voor de zesde maal. En weer wordt het een nieuw ontdekken van historische getuigen uit het roemrijk Gents verleden, waarop men nooit is uitgekeken en dat voor verrassingen blijft zorgen. In deze gedachtengang wordt een nieuwe zoektocht over de doopvont gehouden onder de naam *„Nog meer van dat goede!"*. Boeiend, ontspannend, leerrijk...

Hij loopt van de aanvang van de Paasvakantie op 1 april tot einde augustus.

Inschrijving voor deelname: 150 fr. over te schrijven op rekening 068-2077640-24 van Volksunie Gent Centrum-Zuid, Voskenslaan 9 te 9000 Gent.

Alle nuttige informatie, alsook vragenlijst en antwoordformulier te bekomen bij de sekretaris van de afdeling: R. Roels, Burggravenlaan 243, 9000 Gent, 09/222.72.37.

OOST-VLAANDEREN

MAART

APRIL

Vr. 24 WETTEREN: Amnestiedebat: 50 jaar Belgische (on)verdraagzaamheid. M.m.v. Oswald Van Ooteghem en Louis De Lentdecker. Edukatieve begeleiding VCLD. Om 20u. in De Warande.

Vr. 24 DESTELBERGEN: Voordracht met dia's over Turkije. Om 20u. in de zaal van café Thesla, Destelbergen-Dorp. Org.: VTB-Destelbergen i.s.m. Goossenaertskring. Iedereen welkom.

Za. 29 ERPE-MERE: Ontbijtwandeling. Vertrek aan Hof ten Dale om 6u.30. Terug rond 9u.30 en 10u. waar een stevig ontbijt (spekeieren, brood, koffie) wordt opgediend. Zich voorzien van stevig schoeisel, ev. regenkleding. Deelname: 150 fr.p.p. Vooraf inschrijven bij André Everaert, 053/83.42.55. Org.: VU-Erpe-Mere.

Zo. 30 AALST: VU-Lentefeest met uitgebreid Koud Buffet. Doorlopend van 11u.30 tot 15u.30 in het Sociaal Centrum, Rerum Novarumstraat (Immerzeeldreef).

Deelname: 500 fr.p.p., kind 300 fr. Inschrijven en info: 053/70.21.49 (A. Van der Heyden) of 053/70.34.66 (Emi Feusels).

REIZEN OM TE LEREN
VU-WEST-LIMBURG NAAR EUPEN

De VU van West-Limburg en het Vormingscentrum Lodewijk Dosfel organiseren op zaterdag 1 april a.s. een daguitstap naar Eupen onder het motto „Reizen om te leren". Het wordt een boeiende kennismaking met de Duitstalige gemeenschap.

Op het programma staan een gesprek met Duitstalige Belgen, een geleide wandeling in Eupen, een bezoek aan Raeren (waterburcht en museum) en een boswandeling.

's Middags wordt er gepiknikt of vrij gegeten, 's avonds is er een gezamenlijk avondmaal.

Vertrekpunten: 8u. Vismarkt te Tessenderlo; 8u.15 Anglo Palace te Ham; 8u.30 kerk te Zolder-Centrumk; 8u.45 carpoolplaats A2 te Lummen.

Inschrijven kost 1.000 fr. (750 fr. indien -12j.) en kan tot 23 maart bij Simonne Janssens-Vanoppen, Michel Scheperslaan 171, 3550 Zolder (tel. 011/53.68.23 of 011/53.73.43).

LIMBURG

MAART

Wo. 22 TESSENDERLO: Bezoek met FVV-Tessenderlo aan Antiekhove te Zelem-Halen. Vertrek op Vismarkt of in Engsbergen om 18u.

APRIL

Zo. 2 HASSELT: Eetfeest VU-Hasselt. In Ontmoetingscentrum Catharina, N. Cleyaertslaan. Vanaf 12u. Ook 's avonds vanaf 18u.

Vr. 7 GENK: Debat „Softdrugs voor een prikje". Om 20u. in KC Genk. Sprekerse: R. Dewaele, M. Vanhex, P. Van de Loo (D66) en Sigurg Vangermeersch (VUJO). Moderator: Patrick Martens. Org.: VUJO-Limburg i.s.m. JD (Ned.) en Dosfel.

23 HEUSDEN-ZOLDER: Samen met de bus naar het Zangfeest. Vertrek 12u.45 Heusden, St. Willibrordusplein; 12u.50 Beringen-Markt; 12u.55 Paal-Oude tramstatie; 13u.15 Tessenderlo-Vismarkt.

Deelname: 600 fr. (bus + tribune 4de rang). Info: Frans Vanstipelen: 011/42.59.95.

De Lijn
heeft zo haar voordelen!

Meer informatie over

verkooppunten → *adressen en openingstijden*
dienstregelingen → *trajecten, reis- en vertrektijden*
vervoerbewijzen → *tarieven en mogelijkheden*

kan U bekomen via de groene telefoonnummers

De Lijn Oost-Vlaanderen *Brusselsesteenweg 361 – 9050 Gentbrugge*	***0800/13553***
De Lijn West-Vlaanderen *Nieuwpoortsesteenweg 110 – 8400 Oostende*	***0800/13633***
De Lijn Vlaams Brabant *Barastraat 107 – 1070 Brussel*	***0800/13773***
De Lijn Antwerpen *Grotehondstraat 58 – 2018 Antwerpen*	***0800/13883***
De Lijn Limburg *Grote Breemstraat 4 – 3500 Hasselt*	***0800/13993***

DE LIJN

ERNST JÜNGER WORDT 100 JAAR

GIGANTISCH OEUVRE, GEEN NOBELPRIJS

Ernst Jünger, de „great old man" van de Duitse literatuur, wordt op 29 maart a.s. honderd jaar. Daardoor niet alleen is hij een unicum in de Duitse en Europese literatuur, hij is het ook door zijn literair werk én door wat hij te zeggen heeft. Dat een Böll wel, en hij niet de Nobelprijs kreeg, ligt aan andere dan literaire maatstaven. Ernst von Salomon zei het jaren geleden: „Er is niemand die de Nobelprijs meer verdient dan Jünger, en die hem nooit krijgen zal". Waarom niet? De reden? Dezelfde waarom bv. Heimito von Doderer geen kandidaat mocht zijn... Evenmin als Ezra Pound.

Ernst Jünger werd op *29 maart 1895* in Heidelberg geboren, daar was zijn vader op dat ogenblik assistent bij de bekende scheikundige Victor Meyer. De vader was afkomstig van Nedersaksen, de moeder van München. Na school gelopen te hebben in Hannover, in Schwarzenberg in het Ertsgebergte en in Wunsttorf, waar hij lid was van de plaatselijke Wandervogelgroep, ging hij naar het gymnasium in Hameln.

STAHLHELM

In 1913 ontvluchtte hij huis en school om zich te melden bij het Vreemdelingenlegioen, waar hij na tussenkomst van zijn vader werd ontslagen (cfr. *Afrikanische Spiele*). Tot 1914 liep Jünger terug school in Hannover en toen de oorlog uitbrak in augustus van dat jaar meldde hij zich al de eerste dag als vrijwilliger. In 1915 werd hij bevorderd tot luitenant, werd herhaaldelijk gewond o.m. aan het front in Vlaanderen en kreeg de orde „Pour le Mérite", de hoogste oorlogsonderscheiding. Na de oorlog diende hij bij de Reichswehr en werkte mee aan het opstellen van de legervoorschriften. Hij schreef *In Stahlgewittern*, las Spengler en Nietsche. In 1922 verscheen *Der Kampf als inneres Erlebnis*.

In 1923 ging Jünger naar Leipzig studeren en volgde er natuurwetenschappen en filosofie. Hij trad er toe tot het Freikorps Rossbach, waarvan hij Landesbeauftragte werd. Nadien ging hij naar Napels zoölogie studeren, en huwde in 1925. Hij werkte mee aan het blad van de Stahlhelm, de oudstrijdersbond. In 1926 brak hij zijn studies af om zich helemaal aan het schrijven te wijden. Hij werd medewerker en mede-uitgever van *Arminius. Zeitschrift für deutsche Nationalisten*. In 1927 vestigde hij zich in Berlijn waar hij mensen uit alle richtingen ontmoette: Ernst Niekisch, Friedrich Hielscher, Franz Schauwecker, Wilhelm Stapel, Ernst von Salomon, Otto Strasser, Jozef Goebbels; allemaal uit het nationaal-revolutionaire kamp. Maar ook mensen van uiterst-links: Brecht, Toller, Bronnen. En katolieken als Carl Schmitt en Franz Blei, evenals kunstenaars als Schlichter en Kubin, en de uitgever Rowohlt. Tot september 1933 – waarna het verboden werd – werkte hij mee aan het tijdschrift *Widerstand* van de gewezen vakbondsleider en „nationaal-bolsjewist" Niekisch.

In 1929 verscheen *Das abenteurliche Herz*: een literair en essayistisch opmerkelijk boek. Dan volgde in 1932 het veelbesproken boek *Der Arbeiter. Herrschaft und Gestalt*. Jünger wees een aanbod af om als Rijksdagafgevaardigde te zetelen voor de nationaal-socialistische partij, hem aangeboden door Goebbels. Hij wees eveneens zijn verkiezing af tot lid van de Deutsche Akademie der Dichtung. *Blätter und Steine* ontstond in Goslar, waarheen hij in 1933 verhuisd was. Diverse reizen – van Frankrijk tot de Kanarische eilanden en Brazilië – wisselden af met perioden van teruggetrokkenheid en produktiviteit. In 1937 ontmoette hij in Parijs o.m. André Gide, Annette Kolb, Jean Schlumberger, Josef Breitbach. Von Ribbentrop bood hem een post in het buitenland aan, die hij afwees.

PUBLIKATIEVERBOD

Dan verscheen een boek dat nog meer ophef maakte dan *Der Arbeiter*: *Auf den Marmorklippen*. Het werd en wordt nog geïnterpreteerd als een afwijzing van het regime, maar ook als het negeren van elke tirannie. Toen de oorlog in 1939 uitbrak was Jünger Hauptmann en kompagniechef aan het Westfront. Hij kreeg er het E.K. en kwam na de kapitulatie en wapenstilstand met Frankrijk, in Parijs terecht. Eerst bij het Wachregiment, daarna bij de staf van generaal von Stulpnagel. Daar schreef hij de *Friedensschrift*, een oproep aan de jeugd van Europa, en werkte er aan zijn dagboeken: *Gärten und Strassen*, *Kaukasische Aufzeignungen*. Praktisch had hij al geruime tijd publikatieverbod. Na de putsch van 20 juli 1944 en de gevangenname en terechtstelling van de hogere officieren uit de Parijse „Fronde' werd ook Jünger verdacht, maar niet aangehouden. In Parijs kwam hij in kontakt met Jean Cocteau, J. Giraudoux, Jean Paulhan, Benoist-Méchin, Abel Bonnard, L.P. Céline, Gaston Gallimard, prinses Murat, Sacha Guytry, Braque, Picasso. Hij was er te gast bij Paul Morand, in wiens huis een bont allegaartje van politieke, militaire, literaire en artistieke personaliteiten langs kwam. In 1944 werd hij ontslagen en keerde naar Kirchhorst terug.

Na de Duitse kapitulatie kreeg Jünger publikatieverbod, ook al omdat hij het beneden zijn waardigheid achtte de beruchte geallieerde vragenlijst („Der Fragebogen" die Ernst von Salomon aanleiding gaf tot zijn lijvig autobiografisch werk) in te vullen. In 1949 verscheen *Strahlungen* en van dan af volgden boek na boek: roman, essay, dagboek, reisverhaal.

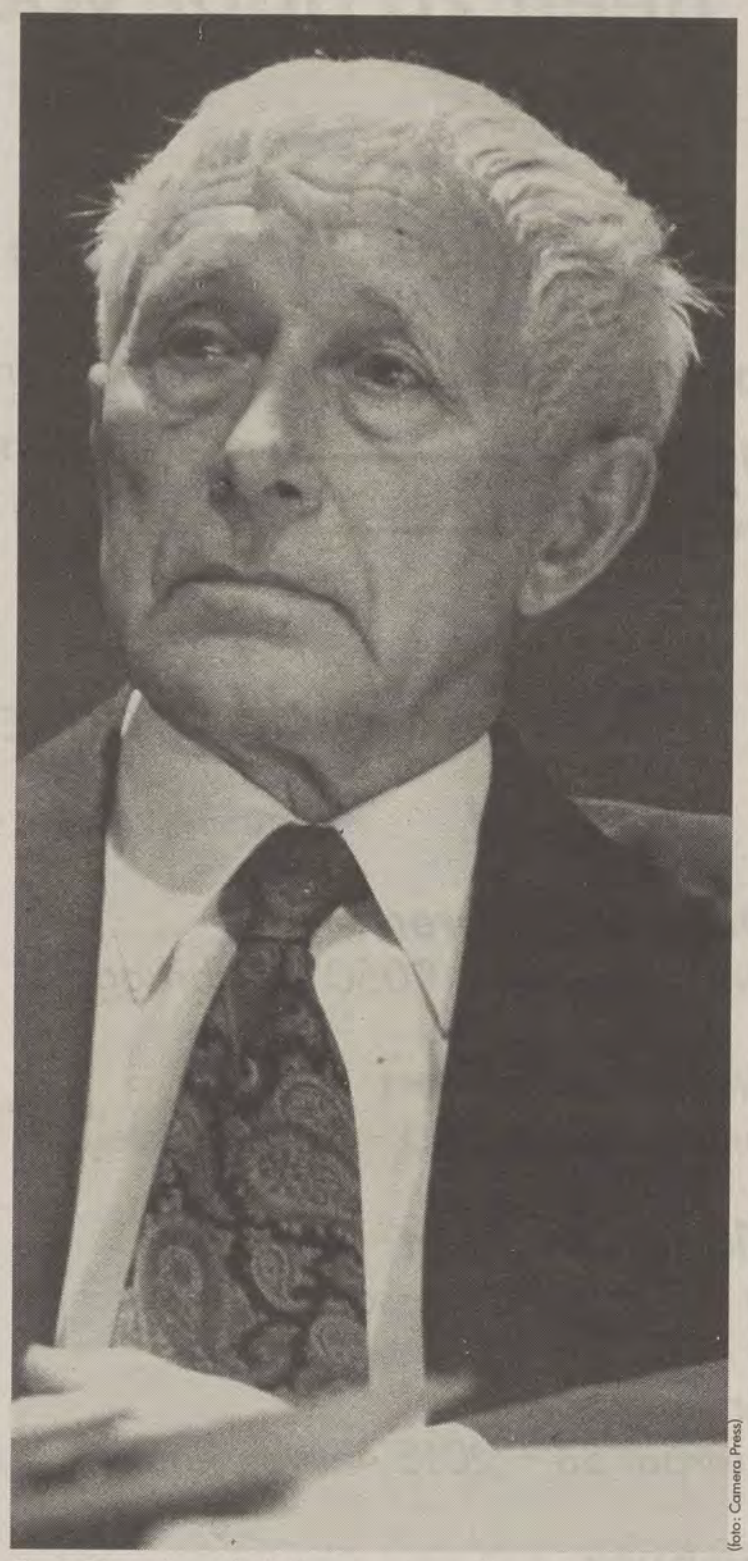

(foto: Camera Press)

Ernst Jünger is met heel zijn oeuvre, in zijn diversiteit en evolutie, de seismograaf geweest van een heel mensenleven geschiedenis en van verschillende generaties.

Het werk van Ernst Jünger, de invloed die het uitgeoefend heeft, de verscheidenheid en de evolutie erin: het zijn alles onderwerpen waaraan uitvoerige studies werden gewijd. Zo bv. het vijf jaar geleden hier besproken werk van Martin Meyer. Wij kunnen derhalve slechts een aanduiding geven: alleen al de opsomming van zijn werk, de bibliografie, zou de plaatsruimte van een artikel overschrijden. Tussen zijn debuut in 1920 en zijn laatste publikaties ligt een periode van 75 jaar, van driekwart eeuw.

Een periode, een tijdsbestek dat zowel door zijn eigen bewogen leven als door de historische gebeurtenissen, o.m. twee wereldoorlogen, sterk getekend werd. Daarenboven is er nog de verscheidenheid van het geschrevene zelf: van dagboek, roman, reisverhaal tot essay en beschouwend proza. De indeling naar de vorm wordt dan nog bemoeilijkt door het feit dat romans, dagboeken en reisverhalen vaak essayistische trekken vertonen of tema's opnemen, terwijl in beschouwing en essay dikwijls verhalende stukken het geheel illustreren.

HET ABSOLUTE

De evolutie van werk én auteur worden best samengevat in enkele van zijn boektitels: *Krieger, Arbeiter, Waldgänger*. In de tijd zijn dat de perioden van einde WO I tot 1930, van 1930 tot 1939, van begin WO II tot op heden.

Die aanduidingen zijn slechts benaderend: een evolutie komt nooit bruusk. Jünger heeft zelf eens gezegd dat het verwerven van nieuwe inzichten geen opgeven van de oude betekent. De jonge frontofficier, geschokt door de nationale verworpenheid en ontgoocheld door het wilhelminische patriottisme, wijst het oude nationalisme af, wil er een nieuw, revolutionair. Maar samen daarmee en met de aprreciatie van de technische evolutie en de groei naar een nieuwe mensengestalte, een „typus", komt hij tot de ideeën die hij in *Der Arbeiter* neerschrijft.

De verdere evolutie van het nationalistische en het sociaal-heroïsche naar het Europese kontintentale en planetaire was al aanwezig vóór de oorlog, maar kwam klaar tot uiting in de *Friedensschrift*. Het besef van de macht van de „Arbeiter", van techniek en automatisering leidde tot vrees voor het individuele bestaan: als reaktie volgde de *Waldgänger*. De bezorgdheid om de individuele menselijke vrijheid en al wat er mee samenhangt: geest, wil, wetenschap, leven en dood, geloof en ongeloof is reeds van het begin aanwezig in zijn werk maar komt nu sterker en sterker tot uiting. Armin Mohler, eens Jüngers sekretaris, noemt het zijn vierde tema: dit meer en meer beklemtonen en bezinnen op een binding met het Absolute, zonder dewelke elk menselijk bestaan zinloos is. In dat licht, zegt Mohler, dient zijn vorig werk als een voorbereiding gezien te worden.

VERDUN

Wat stijl betreft en de taal die Jünger hanteert is ook hier een evolutie waar te nemen. Van een expressionistisch beïnvloede overdaad soms een evolutie naar het strikte woordgebruik, naar kompakter zinsbouw. Dagboek en roman zijn op dat vlak vaak zeer verscheiden: *Auf den Marmorklippen* getuigt reeds van een beheersing en gebaldheid die nog zouden toenemen...

Ernst Jünger is met heel zijn oeuvre, in zijn diversiteit en evolutie, de seismograaf geweest van een heel mensenleven geschiedenis en van verschillende generaties. Weinigen was het gegeven, aktief deze driekwart eeuw mee te beleven. Géén heeft als Jünger, die aktiviteit ook opgetekend in een omvangrijk oeuvre. Dit optekenen was vaak stelling-kiezend, vaak echter ook „au dessus de la melée". Hij heeft deze seismografische aantekeningen neergeschreven in beelden meer dan in ideeën, in verhalen meer dan in filosofische traktaten en teoretische uiteenzettingen. Zijn werk blijft er echter niet gemakkelijker om. Dat de waardering voor zijn werk elders – vooral in Frankrijk, maar zelfs in Polen – een groter weerklank vindt dan in eigen land is wellicht te verklaren omdat hij in een literaire republiek der kameraden „ein konservativer Geist hohen Grades" is, zoals Tillo Koch in *Die Zeit* schreef. Dat Jünger, de frontsoldaat van 1914, op het slagveld van Verdun hand in hand met Mitterand en Kohl naar het dodenmonument schreed, getuigt voor de waardering die hem, de Duitse nationalist, van beide zijden te beurt valt.

Jos Vinks

HET MEISJE HEET SETTELA

Je moet al een behoorlijke oen zijn om nog nooit van *Anne Frank* gehoord te hebben, het joodse meisje dat geschiedenis maakte met haar dagboek uit het Achterhuis waar ze tijdens de tweede wereldoorlog ondergedoken leefde met haar familie. Ook een ander meisje, zij het tot voor kort naamloos, symboliseerde het onmenselijk grote leed dat de holocaust miljoenen mensen berokkende. Dit meisje van een jaar of tien komt voor op de "Westerbork-film", waar ze met een wit hoofddoekje om uit de deuropening van een goederentrein naar buiten kijkt, recht in de kamera. De foto uit de film geeft een treffend beeld van de angst voor het onbekende waarmee honderdduizenden joden getransporteerd werden naar de nazi-vernietigingskampen, in dit geval Auschwitz. Het zo bekende gezicht droeg echter geen naam.

Tot de Nederlandse joernalist *Aad Wagenaar* op speurtocht ging. *Settela*, want zo heet het meisje dat een zigeunerinnetje blijkt te zijn, vormt de aangrijpende weerslag van die zoektocht, waarvan *Cherry Duyns* voor de VPRO al een televisiedokumentaire maakte.

Een op z'n minst opmerkelijke zaak betreft al de opdrachtgever van de "Westerbork-film". Het *Juden Durchgangslager Westerbork* was een nazi-doorgangskamp in Nederland. Van daar vertrokken de transporten, vooral naar Auschwitz. Het was de Duitse kommandant van dat kamp, Albert Konrad Gemmeker, die aan de joodse cineast Rudolf Breslauer de oprdacht gaf een film te maken over het leven in het koncentratiekamp. De film viel in 1945 in handen van de Canadese bevrijders. De zeven sekonden durende opname van het meisje dat uit de goederenwagon nr. 16 kijkt ontbreekt in vrijwel geen enkele dokumentaire over de jodenvervolging.

Na een lange speurtocht kwam Wagenaar tot het besluit dat het om een zigeunerinnetje ging. Wagenaar zoekt historici op, praat met overlevenden van de holocaust. Maanden nadat hij zijn speurtocht opgegeven heeft, komt hij toch in kontakt met iemand die ook in wagon 16 uit de film zat. Zij herkent het meisje als Anna Maria "Settela" Steinbach, omdat ze zich herinnert hoe haar moeder riep: "Settela, ga bij die deur weg,

straks komt je kop er nog tussen!" Settela is de zigeunernaam van het meisje. Ze zat samen met haar moeder Emilia "Toetela" Steinbach, en haar tante in de wagon. De gezusters Emilia en Theresia Steinbach hadden dertien van hun kinderen bij. De mannen van deze zigeunervrouwen waren bij een razzia een week eerder opgepakt.

De vrouwen en de kinderen kwamen op 22 mei 1944 aan in Auschwitz. Daar werd de familie gescheiden na selektie volgens hun arbeidsgeschiktheid. Settela moest er afscheid nemen van twee zussen en twee broers. De zussen gingen naar Ravensbrück, waar ze op een onbekende datum, maar uiterlijk op 24 april 1945, om het leven kwamen. De broers werden naar Buchenwald gestuurd. De oudste werd eind oktober nog doorgestuurd naar Dora, waar hij op 28 januari '45 stierf. De jongste werd van Buchenwald op 26 september 1944 teruggestuurd naar Auschwitz voor vergassing, wat diezelfde dag nog gebeurde. De twee moeders en de jongere kinderen, onder wie Settela, waren samen met alle 3.500 tot 4.000 zigeuners die nog in het Zigeunerlager van Auschwitz verbleven, al op 31 juli of 1 augustus '44 vergast.

De vader van Settela overleefde de holocaust. Na de oorlog ging hij op zoek naar de rest van zijn familie, zijn echtgenote en zijn tien kinderen. Men zegt dat deze Heinrich "Moeselman" Steinbach stierf van verdriet, op 9 juni 1946.

(pdj)

☞ Settela. Aad Wagenaar. Uitg. De Arbeiderspers, Antwerpen, 1995, 155 blz, 500 frank.

ILJA ILF/JEVGENI PETROV SCHRIJVEN

HET PROCES VAN TIEN JAAR SOVJETBEWIND

Ilf en Petrov vormen wel een bijzondere uitzondering in de schrijverswereld. Het komt dan ook niet zoveel voor dat twee schrijvers samen een roman schrijven, laat staan dat ze hun schrijverscarrière samen kunnen uitbouwen. Dit schrijversduo uit Odessa beweerde zelfs dat ze steeds om beurt een zin schreven. Ze leerden elkaar kennen wanneer ze in de jaren twintig werkten op de redaktie van het tijdschrift *Gudok* (De Stoomfluit), een tijdschrift voor spoorwegarbeiders. Hun samenwerking resulteerde uiteindelijk in **De Twaalf Stoelen** (1928), **Het Gouden Kalf** (1930), twee romans die hen waanzinnig populair maakten in de Sovjetunie en ook nog enkele minder bekende romans zoals bijvoorbeeld *Amerika zonder wolkenkrabbers* (1936). Voor de rest schreven ze ettelijke satirische korte werkjes die op meesterlijke wijze de Sovjetrealiteit aan de kaak stelden.

Het mag wel een wonder heten dat ze in een tijd dat de KPSU echt greep begon te krijgen op alle facetten van de maatschappij in Rusland, hun boeken gepubliceerd kregen. Kort na de revolutie immers had Lenin de vrije kompetitie in de kunst gepropageerd, waardoor er twee belangrijke stromingen ontstonden in het Rusland van de jaren twintig. Langs de ene kant had men schrijvers die misschien de nieuwe orde in Rusland wel gunstig gezind waren, maar toch een *l'art pour l'art* voorstonden. Aan de andere kant treffen we de radikale futuristen en proletarische schrijvers aan die zich bundelden in verenigingen als *Lef* en *Proletkult*, onder leiding van Majakovski en Gorki. De stijgende invloed van de Partij deed de balans definitief overslaan in de richting van deze laatsten, wat uiteindelijk zou resulteren in de oprichting van het *Alrussisch Verbond der Schrijvers*. Deze schrijversbond stelde zich tot doel de grote Stalinistische bouwwerken, de vijfjarenplannen, de stootarbeid, de opbouw van het socialisme, de klassenstrijd, enz... te bezingen, het zogenaamde socialistisch realisme. In 1934 werd het zelfs helemaal onmogelijk een roman of verhaal te publiceren zonder lid te zijn van deze bond.

TESTAMENT

Ilf en Petrov slaagden er dus toch in om in een steeds slechter wordend klimaat **De Twaalf Stoelen** uit te brengen. Zoals reeds eerder vermeld werd het een enorm sukses, waardoor het voor de overheid wat moeilijk werd om hen te bannen. De intrige van **De Twaalf Stoelen** is eigenlijk vrij simpel. Een exedelman komt op het sterfbed van zijn schoonmoeder te weten dat ze haar juwelen, ter waarde van een klein fortuin in de zitting van één van de twaalf stoelen uit de eetkamer heeft ingenaaid, om de juwelen van inbeslagname te redden. De exedelman, Ippolit Vorobjaninov, ziet hierin zijn kans om zijn luxueuze leven van vroeger weer op te pikken, en keert terug naar zijn vroegere woonhuis om de stoelen te zoeken. De stoelen zijn echter vrijwel allemaal in beslag genomen na de oktoberrevolutie en verspreid geraakt over heel Rusland. In de zoektocht naar de overige stoelen krijgt Vorobjaninov hulp van het eigenlijke hoofdpersonage, Ostap Bender, een schelm zoals elke literatuur er wel een heeft, die natuurlijk zijn deel van de koek opeist. Er volgt een dolle speurtocht doorheen heel Rusland, waarin Bender en Vorobjaninov heel wat komische avonturen beleven. Ilf en Petrov buiten dit gegeven handig uit, maar hun humor blijft wel heel subtiel.

Het Gouden Kalf is op een gelijkaardige leest geschoeid, maar hier gaat Ostap Bender met andere handlangers op zoek naar een (illegaal) miljonair in de Sovjetunie, om aldus naar Rio de Janeiro te kunnen emigreren. Dit vervolg op de avonturen van Ostap Bender is in zijn geheel wat zwarter van humor, maar mag er best ook wel wezen.

SCHELMENSTREKEN

De beide romans zijn niet alleen aangenaam om lezen, maar ze geven ook een boeiende kijk om het leven in Rusland aan het eind van de jaren twintig. Met de vertaler, Arie van der Ent, zouden we kunnen stellen dat Ilf en Petrov door de figuur van Ostap Bender het proces maken van tien jaar Sovjetbewind.

Het gaat hier zonder twijfel ook om een schelmenroman van het zuiverste water. Ilf en Petrov weten zonder problemen Bender als een uiterst sympatiek personage te tekenen, alhoewel hij eigenlijk een oplichter is, en zorgvuldig de hindernissen die hem in de weg staan, opruimt. In dit opzicht kan Ostap Bender zonder problemen de vergelijking doorstaan met Tsjitsjikov, de gewiekste opkomer van dode zielen in Gogols meesterwerk.

Over de vertaling kunnen we kort zijn: Arie van der Ent heeft zich goed gekweten van zijn moeilijke taak. **De Twaalf Stoelen** en **Het Gouden Kalf** zijn immers doorspekt met opmerkingen die niet zo gemakkelijk te vatten zijn voor de niet-hedendaagse en niet-Russische lezer. Alleen al in de benaming van de personages schuilt vaak al een hele typering. Dit wordt wel enigszins opgevangen door een uitgebreid notenapparaat achteraan in het boek, maar er gaat toch nog veel sublieme satire verloren.

Het is de verdienste van de uitgeverij Wereldbibliotheek dat ze deze beide romans in één band heeft samengebracht, maar dat brengt ook met zich mee dat het een lijvig werk is geworden dat in een niet zo handig formaat werd uitgebracht.

(kva)

☞ De Twaalf Stoelen & Het Gouden Kalf. Ilf Ilja/Jevgeni Petrov. Vertaald uit het Russisch door Arie van der Ent. Uitg. Pelckmans, Antwerpen/Wereldbibliotheek, Amsterdam. 392 blz., 1.130 fr.

SATERDAG

AHASVERUS

„Het witte goud van Vlaams-Brabant",
las Ahasverus
From Louvain white love !

Alkoholwolk in de ruimte:
Whisky of Vodka?

☺

Jan trekt aan de cortste eind

☺

En de VLD schrijft maar cheques uit!

☺

Zetduivel:
Ieperse militariabeurs
niet voor iedereen gasvrij

☺

Ernst 100 jaar
Hoe ouder hoe Jünger!

☺

250 Vlamingen:
"Hand-in-Hand, kameraden!"

EEN EIGENZINNIGE SELEKTIE

ZATERDAG 25 MAART

LADRI DI BICICLETTE

Een werkloze kan een baantje krijgen waarvoor hij zijn fiets nodig heeft, die dan net gestolen wordt. De dief blijkt er even beroerd aan toe, zodat hij besluit zelf een andere fiets te stelen. Deze aangrijpende prent van Vittorio de Sica (1948) is één van de beroemdste films uit het neo-realisme en wordt beschouwd als één van de tien beste aller tijden. **(TV 2, om 20u.35)**

Een scène uit ***Ladri di biciclette****, een meesterwerk van Vittorio de Sica. Zaterdag 25 maart op TV 2, om 20u.35.*

ZONDAG 26 MAART

DANCIN' IN THE DARK

Deze Britse sociale komedie van Mike Ockrent (1989) houdt een waarschuwing in voor alle kandidaat-trouwers. Tijdens hun laatste vrijgezellenavond worden twee jonge geliefden gekonfronteerd met het dekadente nachtleven van Liverpool. Niet meteen een opkikker! **(Ka 2, om 22u.)**

MAANDAG 27 MAART

IN TWINTIG MINUTEN EEN ANDER MENS

Oosterse meditatietechnieken lijken voor steeds meer mensen een uitlaatklep te worden voor hun dagelijkse beslommeringen. Dirk Dumon en Eric Pertz maakten een dokumentaire over het ontstaan en de verschillende technieken van transcendente meditatie. **(TV 2, om 20u.40)**

DINSDAG 28 MAART

TELEFON

Charles Bronson moet als Sovjet-agent voorkomen dat gehipnotiseerde spionnen aanslagen plegen in de VS. Deze spionagetriller van Don Siegel (1977) is gebaseerd op het knappe boek van Walter Wager. **(VT4, om 20u.30)**

LES VACANCES DE MONSIEUR MAG

Met teksten en originele filmjes van René Magritte zelf schetsen Bart Verschaffel en Jef Cornelis een portret van de surrealistische kunstschilder. **(TV 2, om 22u.45)**

WOENSDAG 29 MAART

SHOOT THE MOON

Een ontleding van een stukgelopen huwelijk, zo zou je deze Amerik. film (1981) best kunnen omschrijven. Albert Finney, een sportverslaggever, en Diane Keaton zien het na vijftien jaar huwelijk niet meer zitten. Ondanks hun vier dochters gaan zij uit mekaar. **(VT4, om 20u.30)**

DONDERDAG 30 MAART

HET UUR VAN DE WAARHEID

In hun wekelijks maatschappelijk en politiek diskussieprogramma ontvangen Lou De Clerk en Paul Goossens VU-voorzitter *Bert Anciaux*. **(VT4, om 22u.25)**

VRIJDAG 31 MAART

CAPE FEAR

Martin Scorsese verwerkte de roman van John D. McDonald (1991) tot een stevige psichologische triller met Robert De Niro in een glansrol. **(VTM, om 21u.15)**

THE MOSQUITO COAST

Harrison Ford, voor de gelegenheid uitvinder en helderziende, trekt met zijn „Zwitserse familie Robinson" naar een onherbergzame streek om er zijn eigen aards paradijs te stichten. Australische film van Peter Weir uit 1986. **(Ned. 2, om 23u.58)**

EEN GOEIE WEEK

★★★ Als de BBC iets doet, doet ie het goed; zou je kunnen stellen. Als je ziet welke TV-spelen, TV-films, TV-series uit het land van over zee komen, kun je je alleen maar afvragen, waarom die bijwijlen platvloerse Amerikanen de hele wereld beheersen, met hun meestal op maat gemaakte rolbevestigende troep. Dat gaat weer eens op voor **Priest**, een dramatische film, geproduceerd door de BBC, die binnenkort in de betere zalen zal gaan lopen.

Natuurlijk gaan er zeer veel verdiensten naar het-recht-voor-de-raapse script van de Liverpoolse auteur Jimmy McGovern, die de basis leverde voor dit erg kontroversiële verhaal van incest, homoliefde en de katolieke kerk; dit alles met een humor die verfrissend is. Kontroversieel ja, maar overtuigend, zo overtuigend dat op het Edingburger filmfestival er een prijs was weggelegd, en dat op het Torontofestival over weinig anders dan **Priest** werd gesproken.

Priester Greg (Linus Roache), een jonge priester vol van genade, krijgt de schok van zijn leven, wanneer hij terecht komt in een parochie in een van de ruwe wijken van Liverpool. Niet alleen de linkse ideeën van zijn kollega Matthew (Tom Wilkinson) verbazen hem, het is nog veel erger, Matthew leeft openlijk samen met een vrouw.

Greg weet zich nauwelijks staande te houden en op zoek naar wat genegenheid en liefde, komt hij op een avond, nadat hij de soutane voor een lederen jacket heeft geruild, in een homobar terecht. Daar pikt hij een man op. Hij houdt er een lel van een schuldgevoel aan over, en wanneer een jong meisje hem in de biecht vertelt dat haar vader haar misbruikt, ziet hij het nog nauwelijks zitten.

Greg weet dat het biechtgeheim hem bindt, maar zal de vader in de biechtstoel toch de les lezen. Maar niet alleen zijn er de aanvallen op zijn ziel, ook zijn vriendje wil niet meer uit beeld verdwijnen. Dit alles leidt naar een klimaks die de hypocrisie van de kerk even in het zonnetje zet. Zonder evenwel een direkte aanval op de kerk te betekenen. Zoals reeds gezegd, kontroversieel ja; maar met smaak.

★★ 1/2 In **Somebody to love** van Alexandre Rockwell is Mercedes (Rosie Perez, die inderdaad zonder er enige gelijkenis mee te vertonen, erg aan Giulietta Masina doet denken – de film is trouwens opgedragen aan Federico en Giulietta) een kleine, donkere erg aantrekkelijke Latino vrouw, die niet kan akteren, maar het toch als aktrice wil maken. Haar vriend Harry (Harvey Keitel) zegt dat ie akteur is, maar hem wordt zelfs de rol van gorilla in een Tarzanfilm geweigerd. Mercedes komt dan maar aan de kost als danseres. Daar komt Ernesto aanzetten en probeert Mercedes in bed te krijgen, maar al vindt ze hem leuk in haar bed wil ze hem niet. Ernesto probeert indruk te maken op Mercedes, door voor gangster Emillio (Anthony Quinn) te gaan werken. Hij belandt uiteindelijk toch in Mercedes' Bed, maar de opdracht die hij krijgt van Emillio zal tot een bloedige finale leiden.

Het Koninklijk Filmarchief *en de* ***vzw Bataille de Waterloo 1815*** *organiseert een Filmkoncert n.a.v. de 180ste verjaardag van de Slag bij Waterloo. De film Waterloo van Karl Grüne, gemaakt in Duitsland in 1928, met Charles Vanel in de rol van Napoleon, zal worden vertoond in het Paleis voor Schone Kunsten van Brussel op dinsdag 4 april om 20 uur, met orkestbegeleiding van het Symfonisch Orkest van RTL onder leiding van Carl Davis. Wie reeds een uitvoering van deze begenadigde musikus meemaakte, weet dat hij in is voor een avond van grote schoonheid. (Verkoop: Paleis voor Schone Kunsten 02/507.82.00. Filmmuseum 02/507.83.70, Fnac 02/209.22.11. Prijzen: 750/550/350 fr.)*

★★★ De Sony Classicsfilm **Vanya on 42nd Street** is de elfendertigste, maar dan wel prestigieuze verfilming van „Oom Wanja" van Anton Tjechov in een bewerking van teaterbeest David Mamet. En laat het onmiddellijk gezegd, de teaterliefhebbers komen hier erg aan hun trekken, want de film is meer teater dan film, en toch werkt hij, al was het maar omwille van het feit dat Andre Gregory als teaterregisseur werd aangetrokken, die ook reeds voor de andere Louis Mallefilm „My dinner with André" instond.

David Mamet verzorgde de schitterende dialogen die in de mond van uitzonderlijke akteurs werden gelegd. Wallace Shawn is subliem als Wanja, Julianne Moore zet een erg sterke Yelena neer, en George Gaynes is onvergetelijk als de oude geleerde en auteur Serybryakov, echtgenoot van Yelena. Voor wie van teater houdt, niet te missen.

★★★★ **The Shawshank Redenption** van Frank Darabont is maar weer eens een verfilming van een Stephen King-verhaal. Dat begint in 1947, wanneer de vice-president van een bank, Andy Dufresne (een sublieme Tim Robbins), terechtstaat voor de moord op zijn vrouw en haar vriend. Omdat hij op een nogal arrogante manier zijn onschuld voor de rechtbank volhoudt, beslist de jury hem voor tweemaal levenslang naar de gevangenis te zenden. Het is echter Ellis Boy (Morgan Freeman, weer eens super) die een vriendschap voor Andy opvat, die het verhaal vertelt.

Terwijl de film voortraast op golven van seksueel misbruik in de gevangenis, de niet zo zachte behandeling door de cipiers, toont de regisseur erg ironisch hoe het dagelijkse leven ook achter de tralies verder gaat. Op een dag geeft Andy een erg goeie raad in verband met een erfenis en het ontlopen van belastingen. Dat levert hem de rol op van financiële raadgever bij uitstek.

Hij wordt zelfs een beetje het paradepaardje van gevangenisbaas Samuel Norton, die een beetje oneerlijkheid niet uit de weg gaat en hierdoor erg rijk wordt. Andy krijgt een beter leven, maar dat keert zich ook tegen hem. Want wanneer de tijd daar is om over vrijlating op erewoord te praten, wil Norton hem natuurlijk niet kwijt.

De kijker die wordt gekonfronteerd met een leven van 19 jaar achter tralies, zit op een bepaald ogenblik zelf achter die ijzeren staven.

Eindelijk nog eens een King-verfilming die werkt. Hoofd- en bijrollen zijn van een ongelooflijke sterkte, zodat je deze film – die niet voor een groot publiek bedoeld is – reeds als een van de sterkste van dit jaar kunt klasseren.

Willem Sneer

WEDERWOORD

De redaktie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De andere publiceert zij, naargelang er plaats is.

De redaktie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken.

Brieven worden ondertekend met naam en plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

HULLEBROECK

Met genoegen heb ik het artikel over het Zelfbestuur-lied van Emiel Hullebroeck (Wij, 15 maart j.l.) gelezen. Waar is de tijd dat Vlaamse kunstenaars zich zo openlijk bij de Vlaamse beweging aansloten? En dit zonder de hoop om langs politieke weg voordeel te halen. Men moet ze vandaag ver gaan zoeken!

„Zang en strijd" waren voor Hullebroeck geen loze begrippen. Ik heb een doodsprentje van hem bewaard en daar staat het hele leven van Hullebroeck in één zin samengevat: „Voor zijn volk heeft hij gestreden én geleden, vooral voor de eenvoudigen, die hem niet beschaamden, voor de kunstenaars, die in hem een weldoener zagen."

En uit zijn laatste verlangen sprak zijn hele wezen:„Ik verwacht u allen bij de eeuwig zingende koren in de hemel."

Hullebroeck, dit jaar 30 jaar geleden overleden, was waarschijnlijk in Nederland meer geliefd dan in Vlaanderen want hij was niet alleen lid van de Leidense Maatschappij van Nederlandse Letterkunde maar ook officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Een grote meneer was hij!

P.L., Hofstade

DELABIE

Het bestuur van Volksunie-Kortrijk betreurt ten zeerste het vertrek van de drukkerij Delabie uit Marke naar Moeskroen.

De Volksunie stelt dat, moest het vorige schepenkollege toen de legale paden hebben bewandeld om het behoud van de drukkerij in Marke, dit zeker tot een goed resultaat zou geleid hebben.

Volksunie-Kortrijk klaagt aan dat dit dossier toen niet werd behandeld met de gedachte dit over te laten aan het nieuwe schepenkollege en met name aan burgemeester E. de Bethune.

De Volksunie stelt dat „Werk in eigen streek" veel belangrijker is dan het eventueel pluimen op de hoed steken van een bepaald persoon.

Hilda Douchy-Comeyne, Kortrijk

LAAKBAAR

Naar aanleiding van de krisis in de Vlaamse Regering i.v.m. het MAP verklaarde dhr. Debatselier (SP), minister van Milieu ongeveer het volgende: vóór de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1994 vroeg de CVP mij het MAP niet ter sprake te brengen in de Vlaamse Regering en ik heb gedaan wat de CVP mij gevraagd heeft.

Wel heren van de Vlaamse Regering van CVP en SP dit is nogmaals een zuiver staaltje van volksbedrog. Inderdaad, het MAP mocht vóór de gemeenteraadsverkiezingen niet aan bod komen, 't zou negatief kunnen overkomen bij sommigen.

Wel heren, u heeft daar een zeer laakbare daad gesteld. Zowel zij die de vraag stelden als zij die er op ingingen. Voor mij bewijst dat nogmaals dat, als het er op aan komt de bevolking „zoet te houden", zowel CVP en SP onder één hoedje spelen.

Jaak Dornez, Marke

AKTIEVE FRANSKILJONS

Het franskiljons imperialisme is niet enkel een verschijnsel dat zich in Vlaams-Brabant en Voeren voordoet. Ook binnen Vlaanderen roeren de franskiljons zich verder en doen net of er sedert 1830 niets is veranderd in „la Belgique".

In groot-Gent wordt het aantal franskiljons geschat op 20.000 eenheden. Ze beschikken er over eigen selekte klubs, Franse kulturele verenigingen, zelfs Franse scholen, een rabiaat weekblad, Franse sportklubs enz...

Politiek vinden de Gentse franskiljons de meeste steun bij de oude franskiljonse en belgicistische garde van de VLD. Enkelen zoeken hun heil bij de unitair royalistische partij BEB (België-Europa/e-Belgique), een schepping van de adellijke famile rond de prinsen de Merode.

Ook in groot-Antwerpen hebben de franskiljons nog niet ontwapend. De fransdolle vereniging „Connaissance et Vie" is er ook aktief. De aktiviteiten vinden wel plaats in het geheim en op strikte uitnodiging. Op politiek vlak vinden de Antwerpse franskiljons steun bij het liberale franskiljonse gegmeenteraadslid Antoinette Helsmoortel-Pecher (VLD) uit het schilderachtige Lillo.

Ook in de riante Antwerpse randgemeenten zijn de franskiljons erg aktief. In Edegem, Kapellen en Lier zijn er franskiljonse tennis-, golf-, en hockeyklubs. In Hove leest de franskiljonse pastoor af en toe een Franse mis zonder dat er protest op volgt. Binnen het Antwerpse VVKSM (Vlaams Verbond van Katolieke Scouts en Meisjesgidsen) zijn er vier franskiljonse kernen aktief (2 in Berchem, 1 in Boechout en 1 bij de Zeescouts).

Franskiljons zorgen ook voor sociale verdringing. In de randgemeenten wordt de prijs van een perceeltje grond door de aanwezigheid van franskiljons en eurokraten stelselmatimg omhoog getrokken zodat de meeste jongeren uit de gemeente moeten verhuizen naar goedkopere gemeenten. De vergelijking met de Rand rond Brussel is identiek.

De koördinatie van alle franskiljonse aktiviteiten in groot-Antwerpen gebeurt door het franskiljonse weekblad *La Semaine d'Anvers*. Dit is de voortzetting van de franskiljonse krant *Le Matin*, die in 1944 opriep om de repressie tegen het Vlaams-nationalisme tot het uiterste op te drijven en zoveel mogelijk doodsvonnissen uit te spreken.

In *La Semaine* vindt men iedere week een goed overzicht van alle franskiljonse aktiviteiten op sociaal, kultureel, ekonomisch en artistiek vlak. Soms komt men er interessante nieuwsjes te weten. Een aantal zgn. Vlaamse en Antwerpse bedrijven en middenstanders voelen zich nog steeds genoodzaakt om in *La Semaine d'Anvers* te adverteren om ook dit fransdolle publiek te lijmen voor het geld.

Met de komende parlementsverkiezingen zet de CVP de Kortrijkse franskiljonse Sabine de Bethune op de vierde plaats voor de senaatsverkiezingen. De franskiljonse burgerij van Kortrijk, Gent, Brugge en Antwerpen is dus zeker van een parlementaire vertegenwoordiging, dankzij de CVP. Merci CVP.

Er is in Vlaanderen nog veel werk aan de winkel om de franskiljonse pest buiten te krijgen. De geschiedenis leert dat enkel een gekoördineerde aktie van politieke partijen en Vlaamse aktiegroepen tot de overwinning kan leiden. Welke akties onderneemt de VU?

Mark de Vries, Lier

11 Charmante & Gezellige hotels in de mooiste Hoekjes van West Vlaanderen bieden U:

Groen West Vlaanderen waar Rust en Gastronomie troef is!

Midweek, Weekend & Surprise arrangementen.
Bij boeking midweek = fles champagne. (niet juli & aug.)

INFO ☎ 057/22.87.15

Advertentie uitknippen

AANBEVOLEN HUIZEN

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

SPECIALITEIT VAN ALLE GELEGENHEIDSGEBAK

Café & Feestzaal
Op Den Saele
Boomstraat 141 3798 's Gravenvoeren

Zitplaatsen feestzaal voor 100 personen. Groepen en bussen **op afspraak** tegen speciale prijzen - toeristenmenu 295 fr.

Brugge bezoeken is ook kennis maken met het

Vlaams Ontmoetingscentrum

De Gulden Spoor

rechtover uitgang parking

't Zand 22 Brugge
tel. 050-34.30.82

* dranken * restaurant
* snacks * zaal voor 50 pers.

DE VRIESE woonverlichting

baron ruzettelaan 78
8310 brugge 4
baan brugge-oostkamp
050 35 74 04

WOONIDEE
Cecile Moonen
Interieur Decoratrice

Wij hebben hart en tijd voor U
Gordijnen en Overgordijen
De beste merken, maken en plaatsen
Overtrekken van zetels en stoelen
20 jaar ervaring
Advies voor uw interieur

Woonidee, Stationstraat 16,
9280 LEBBEKE
Tel. 052/41.15.73

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9200 Schoonaarde
Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december De familiezaak met traditie

't boerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - Lunchroom - Coffeeshop
Altamira stone grill

Prijzen voor groepen op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

Kostuums naar maat

HERENKLEDING
Vermees
Steenhouwersvest, 52
ANTWERPEN

U bent van harte welkom bij

Karel Van Den Berghe
B.V.B.A.
VLOER en MUURTEGELS

— Steeds ruime kortingen
— Kwaliteitsprodukten
— Uitstekende service
— Keuze uit meer dan 600 soorten

GENTSESTEENWEG 377
9300 AALST
(200 m voor de Vijfhuizen)
Tel. 053/70.06.64

DE MIJNRAMP VAN MARCINELLE

VOLKSUNIE EIST WERK IN EIGEN STREEK

In de ochtend van 8 augustus 1956 sneed een slecht geladen kipwagentje meer dan 900 meter diep in de koolmijn Bois-du-Cazier te Marcinelle de elektrische kabel en de leidingen voor geperste lucht en olie door. Er ontstond een kortsluiting die brand voor gevolg had. Toen men bovengronds vaststelde dat de luchtdruk in de leiding terugviel, versterkte men de luchttoevoer. De brand werd een vuurzee die door gans de mijn raasde. De grootste mijnramp uit de geschiedenis van België kostte aan 261 mijnwerkers het leven. De meerderheid onder hen waren Italiaanse gastarbeiders. Maar een grote meerderheid van de 95 verongelukte Belgen waren Vlaamse pendelarbeiders. Na de mijnramp van Marcinelle zette de jonge Volksunie de eis voor werk in eigen streek bovenaan de politieke agenda.

HERINNERINGEN AAN 40 JAAR VOLKSUNIE

Hoe sterk de Vlaamse strijd met de sociale strijd verweven was werd aangetoond n.a.v. de mijnramp van Marcinelle. Wanneer eindelijk de dodenbalans kon opgemaakt worden, bleek dat in de mijn Bois-du-Cazier 261 mijnwerkers om het leven kwamen. Meer dan de helft onder hen waren Italiaanse gastarbeiders. Van de 95 verongelukte Belgen was een overgrote meerderheid Vlaamse pendelaars, in die tijd *Vlaamse mobielen* genoemd. Ze waren vooral afkomstig uit de streek van Heist-op-den-Berg, Aarschot en Leuven.

De ramp bracht enkele opmerkelijke feiten aan het licht. Met de veiligheidsvoorschriften in de mijn bleek een grote loop genomen te zijn. De elektrische kabel van 3.000 volt in de enige liftkoker van de mijn was beschermd door een houten plank. Men had meer dan zeventig uren gewacht om de hulp die een ploeg van Duitse deskundigen aanbood te aanvaarden. Metalen deuren die de mijnreglementen voor bepaalde galerijen voorzagen, bleken van hout te zijn. Bij de slachtoffers bevonden zich kinderen van veertien jaar.

VLAAMSE MOBIELEN

De jonge Volksunie stelde echter ook een andere wantoestand aan de kaak. Het toen nog halfmaandelijkse partijblad schreef dat „alleen maar de koelies van Europa - Italianen en Vlamingen - door nood gedreven nog bereid waren in dergelijke voorwaarden te werken". De Volksunie nam de verdediging op van deze „Vlaamse mobielen". „Door blijvende werkloosheid in eigen gewest moeten deze arbeiders naar Wallonië gedreven worden om er koelie-arbeid te verrichten in de Waalse groot-nijverheid." In de mijn van Bois-du-Cazier werkten haast geen Walen, tenzij op de burelen.

De Vlaamsnationalisten van de Volksunie, die net ter IJzerbedevaart getogen waren, vroegen zich af of het lot van de Vlaamse arbeiders in 1956 niet even schrijnend was als het bittere lot van de Vlaamse jongens in de loopgraven aan de IJzer.

Het blad *De Volksunie* legde de vinger op de wonde. „Het is diep vernederend dat ons volk zulke toestanden duldt en nog vertrouwen kan schenken aan een volksvertegenwoordiging die medeplichtig is aan deze schande door lafheid en laksheid. Nu of nooit moet het vraagstuk van de mobiliteit der arbeidskrachten in alle naaktheid en alle scherpte gesteld worden", schreven de toenmalige redakteurs *mr. Fran Van der Elst* en *drs. Wim Jorissen*.

(foto VU-archief)

Bij de kiesstrijd in 1958 pakte de VU met deze verkiezingsaffiche uit, zij drukte op makabere wijze de dramatiek van Vlaamse pendelarbeid naar Wallonië uit.

Ze kloegen aan dat om het economisch overwicht van Wallonië in België te bestendigen de verlieslatende Waalse mijnen in leven gehouden werden; dat er geen konkurrerende industrie mocht komen in Vlaanderen; dat de Vlaamse arbeidskracht voor Wallonië gemobiliseerd moest worden, door werkloosheid en miserie, door de verlokking van hogere lonen. „Het kunstmatige van deze toestand blijkt o.m. uit het feit dat met verlies werkende mijnen hogere lonen kunnen betalen dan de Limburgse mijnen", schreef *De Volksunie*.

„Waarom de lonen niet gelijkgesteld in Vlaanderen en Wallonië?", vroeg het blad zich af. „Onze Vlaamse sukkelaars moeten een paar honderd kilometers per dag afleggen, moeten per dag 14 tot 16 uur van thuis weg zijn en mogen rustig kreperen in de Waalse mijnen omdat het de heren trustlieden niet belieft zich moe te maken om industrie in Vlaanderen te stichten of om de konkurrentie ervan te verdragen!", klonk het oprecht verontwaardigd.

EYSKENS

In de Vlaamse strijd werd Marcinelle een parool, een strijdkreet. Waarmee de nutteloze miljoenen die in de Waalse koolputten gestort werden gehekeld werden. Waarmee het cynisme duidelijk gemaakt werd van de kolenbazen die aan veiligheid en hygiëne in de mijn niet de minste boodschap hadden. Waarmee de hoge werkloosheid in het arme Vlaanderen aan de kaak gesteld werd, die op haar beurt de lange afstandspendel naar Wallonië veroorzaakte. Waarmee de eis tot industrialisatie van Vlaanderen op de voorgrond gebracht werd.

In de kiesstrijd van 1958 plakte de Volksunie affiches met volgend opschrift: "Marcinelle. Voor arbeid in eigen streek. Stemt Volksunie." De eis *Werk in eigen streek* zou de volgende jaren een van de spraakmakende slogans van de Volksunie blijven.

Met haar slogan zou de VU nog geruime tijd een buitenbeentje blijven. In de proloog van *Op de Barrikaden* schreef mr. F. Van der Elst: *Zelfs iemand als prof. Gaston Eyskens verkondigde nog in 1959 op een Vlaams Wetenschappelijk Kongres dat de enige oplossing* (red. voor de grote werkloosheid en pendelarbeid in Vlaanderen) *was de massale uitwijking van Vlaamse arbeiders naar Wallonië.*

Anderzijds schreef *Manu Ruys* in zijn stukje over Gaston Eyskens in de *Encyclopedie van de Vlaamse beweging*: *Eyskens legde in die periode* (red. bedoeld wordt de periode van de stakingsbeweging van Renard tegen de Eenheidswet van '61) *ook de grondslagen van het ekonomisch streekbeleid dat de industrialisatie van de Vlaamse provincies in hoge mate zou bevorderen.* Of hoe de geesten kunnen evolueren.

(pdj)

AUTO-NOMIE...

VU-militanten maken in hun strijd voor autonomie graag hun mening kenbaar. Een van de middelen zijn auto-stikkers met Vlaamse leeuwen in vele soorten uitvoeringen en kombinaties. En al dan niet begeleid door mededelingen als:„Ik ben Vlaming en daar ben ik fier op!" of de Europese sterrenvlag.

In de jaren zestig en zeventig was de VL-klever zeer in trek. Sommige bestuurders nemen in hun autonomie-streven graag de kenletters van hun geliefde vakantie-regio mee. Kombinaties van VL met BZH, C, Whk, OC en/of CYM behoren tot de mogelijkheden.

De VL-rage werd gevolgd door schuchtere Waalse pogingen die de W propageerden. Daarop kwam het FDF-antwoord: een BXL-autocollant, die echter nooit grootschalig doorbrak. Wat dan vanwege „gematigde Belgen" de reaktie opleverde onder de vorm van een landkaart met VL, W én Belgische driekleur. Ook een vriendelijke leeuw en dito haan die mekaar omhelsden waren een tijdje in trek.

Wagens met VL werden, zeker in Brussel, graag bijgewerkt, niet alleen met fraaie bewoordingen maar vooral met... krassen op het koetswerk.

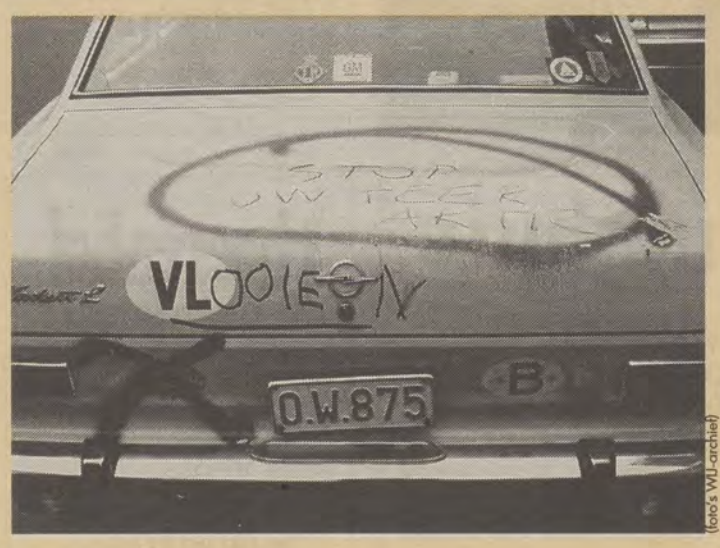

(foto's WU-archief)